Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 55 (7195). ● 19 март, 1980 йил ◆ ЧОРШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

УЛУҒ САНАНИ МУНОСИБ СОВҒАЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛАЙЛИК

ЧИГИТ ЭКИШНИ ҚИСҚА МУДДАТДА ЎТКАЗАМИЗ

Чигит экиш мавсуми пахтакор ва механизаторлар учун ғоят масъулиятли синовдир. Чунки, чигитни барвақт бир текис ундириб олиш ҳосилни эрта пишириш ва мўл «оқ олтин» етиштиришнинг муҳим омилларидан биридир. Буни яхши тушунган хўжалигимиз аъзолари чигит экиш мавсумига ҳар тарафлама пухта ҳозирлик кўраётирлар.

Механизаторларимиз ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 870 гектар майдонга барака уруғи қадайдилар. Биз область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида чигитни етти иш кунида экиб бўлиш тадбирларини ишлаб чиқдик. Бу ишни қисқа муддатларда ўтказиш учун биринчи галда техника воситаларини мавсумга пухта созлаб қўйишга катта эътибор бердик. Механизаторларимиз астойдил ғайрат қилиб 18 чигит экиш агрегатини ишга шай қилиб қўйдилар. Шунингдек, далаларни экишга тайёрлашда фойдаланиладиган 17 ҳайдов трактори, 6 та планировщик, грейдерлар, 150 комплект борона ва чизеллар ҳам ремонтдан чиқарилган.

Ҳозирги пайтда об-ҳаво қулай келган ҳар бир кундан фойдаланиб пахта майдонларини текислаётирмиз. Бу ишга зарур техника воситалари ажратилган. Далалар текислашдан олдин ғўзапоя ва бегона ўтлар илдизларидан тозаланяпти. Бу ишга 6 механизм ажратилган.

Колхозимиз аъзолари суғориш тармоқлари ва коллектор-дренажларни тозалаб қўйдилар. Уларни тартибга келтириш учун 17,5 минг куб метр тупроқ ишлари бажарилди. Биз ер унумдорлигини ошириш учун қиш даврида 8 минг тонна маҳаллий ўғит жамғариб қўйган эдик. Шу кунларда уларни далага солиш қизғин олиб борилмоқда. Маҳаллий ўғит гўнг оборотига риоя қилинган ҳолда кам унумли тошлоқ майдонларга солиняпти. Далаларга маҳаллий

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ўғит солишда механизаторларимиз М. Абдубоситов, Т. Турлибеков, Н. Чукадзе, Н. Нишонбоевлар ўрнак кўрсатишмоқда.

Бу йил барча пахта майдонларимизга чигит кенг қаторлаб экилади. Чигит экиш билан бир йўла далаларга гербицид ва минерал ўғитлар солинади. Шунингдек, қатқалоқнинг олдини олиш мақсадида чигит экиш билан биргаликда эгатларга мулча солишни мўлжалламоқдамиз. Бунинг учун 3 минг тонна компост тайёрлаб қўйганмиз.

Кейинги йилларда хўжалигимиз пахта майдонларида яна вилт тарқаляпти. Пахтакорларимиз илғор хўжаликлар тажрибасидан фойдаланиб алмашлаб экишни кенг жорий этаётирлар. Шу йилнинг ўзида 56 гектар майдонда янги бедазорлар ташкил этилади. Шунингдек, 85 гектар майдонга маккажўхори, 20 гектар ерга полиз экинлари экишни ҳам режалаганмиз. Ғўзаларнинг вилтга чалинишини камайтириш мақсадида экилаётган пахта навларини ўзгартириш чораларини ҳам кўраётирмиз. Бу йил биз пахта майдонларимизнинг ярмига «Тошкент-1», қолган қисмига эса «108-Ф» навлари чигитини экишни режалаганмиз. Ана шу навларнинг 41,5 тонна уруғлиги хўжалигимизга келтириб қўйилган. Уларнинг ҳаммаси туксизлантирилган чигитдир. Уруғлик турли касалликларга қарши дориланган. Чигитларни уяларга аниқ миқдорда ташлаш усулида экамиз.

Пахтакорларимиз ҳозирдан бошлаб тўла гектарлар ҳосил қилиш чораларини кўраётирлар. Биз қиш даврида ортиқча ариқлар, йўлларни йўқотиш ҳисобига 10 гектарга яқин майдонни чигит экишга тайёрлаб қўйдик. Ҳозирги пайтда ҳам пайкаллар четлари, уватлар чопилиб текисланмоқда.

Аввалги йиллардагидек, бу мавсумда ҳам чигит экишни ипатоволиклар усули асосида ташкил этамиз. Бунинг учун 18 чигит экиш агрегати 3 группага бўлинади. Уларга ёнилғи-мойлаш материаллари бевосита далага учта машинада келтириб турилади. Экиш даврида ишлатиладиган техника воситаларига хизмат кўрсатиш ҳам учта кўчма устахона слесарь ва механиклари томонидан амалга оширилади. Экиш агрегатларининг мавсумга бекаму-кўст шай бўлиши, механизаторлар маҳоратларини синаб кўриш учун яқин кунларда экиш экипажлари конкурсини ўтказамиз. Колхозимиз сифат комиссияси ҳозирнинг ўзидаёқ моҳир механизаторларимиз Т. Камолов, Н. Айвазов, М. Ғойназаровлар агрегатларини сифатли ремонт қилиб, пухта созлаганликларини мамнуният билан қайд қилдилар. Бу илғор дала гвардиячиларимиз кунига 8—10 гектар майдонга барака уруғи ташлашни мўлжаллаётирлар.

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида пахтакорларимиз 840 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35,3 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, давлатга 2962 тонна «оқ олтин» топширган эдилар. Қабул пунктларига планга қўшимча равишда 230 тонна пахта етказиб берилган эди. Хўжалигимиз аъзолари бу йил янада катта марраларни кўзлаганлар. Улар гектаридан 37 центнердан ҳосил етиштириб, 3220 тонналик пахта хирмони уйиш мажбуриятини олганлар.

Чигит экишни уюшқоқлик билан ўтказиб, уни барвақт ва бир текис ундириб олиш бу мўл ҳосилга асос бўлади. Шунинг учун колхозчиларимиз экиш мавсумини шайланиб кутиб олмоқдалар.

М. ШУКРИ ўғли,
Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг раиси.

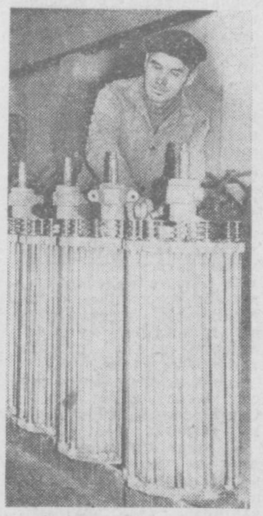

«Узгоскомсельхозтехника»нинг Чиноз район бирлашмаси коллективи ўтган йил социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори, III даража Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери, йиғувчи слесарь Зоид Собиров иш устида.

И. Портнов фотоси.

ЖАДАЛ СЕМИРТИРИШ САМАРАСИ

КАЛИНИН районидаги «Рассвет» совхози бўрдоқибоқарлари ўтган йили катта ютуқларни қўлга киритдилар. Совхоз бўйича давлатга 1876 тонна гўшт етказиб берилди. Бу пландагидан қарийб икки баравар кўпдир. Хўжаликда чорва молларини боқиб семиртириш ҳисобига 1 миллион 536 минг сўм соф фойда олди.

Совхоз чорвадорларининг самарали меҳнати муносиб тақдирланди. Улар республика социалистик мусобақаси ғолиблари қаторидан ўрин олиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотландилар.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришда, Қ. Хамидов, Ҳ. Мирқосимов, Р. Обидов, А. Носировлар бошлиқ бригадаларнинг бўрдоқибоқарлари айниқса, яхши натижаларга эришмоқдалар. Жумладан Қ. Ҳакимов бошлиқ бригадада ўтган йили 158 тонна гўшт етиштирилди. Бўрдоқига қўйилган қорамоллар кунига 900-1000 граммдан, қўйлар 140-160 граммдан семиртирилди. Бу кўзда тутилганидан салкам икки баравар кўпдир.

Хўжаликда кўп йиллик иш тажрибасига эга бўлган молбоқарлар кўп. Ана шундай тажрибакор ишчилардан бири Р. Коленовадир. У ўтган йили 330 бош қорамолни боқиб, уларнинг ҳар бирини кунига 600 ўрнига 1036 граммга семиришини таъминлади. Бўрдоқибоқарлар А. Қулибоев, Р. Бегмонова, М. Мираҳмедов, Д. Сандаҳмедова, М. Моргунова, Ф. Имомовлар ҳам қорамол, қўй ва чўчқаларни жадал семиртириб аҳолига янада кўпроқ гўшт етказиб бериш йўлида фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Бу йил совхозда салкам 150 минг бош қўй-эчки, 10 минг бош қорамол, 30 минг бош чўчқаларни бўрдоқига боқиш режалаштирилган. Келажакда эса бўрдоқига боқиладиган чорва моллари янада кўпайтирилади. Бунинг учун реконструкция ишлари олиб борилаётир. Ҳозир саноат асосида гўшт етиштириш имконини берадиган 11 та молхона-цех ишлаб турибди.

Совхоз бўрдоқибоқарлари беш йилликнинг якунловчи йилида икки йиллик план миқдорида гўшт етиштиришга ва давлатга 2500 тонна гўшт топширишга қарор қилишган. Улар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар.

Н. ҚОДИРОВ.

19 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТЛАР

Республика социалистик мусобақасининг ғолиби — Ангрен шаҳри меҳнаткашлари 19 апрель — коммунистик шанбалигига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Корхоналар коллективлари, илғорлар оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишяпти. «Ўзбекшахтострой» тресте 6-қурилиш бошқармасининг А. Қорабоев, пардозлаш бошқармасининг А. Ганзельман, Л. Кровлева бошлиқ бригада коллективлари шанбаликда юксак унум билан ишлаш ва доҳий туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланадиган кунгача беш йиллик топшириқни бажариш ташаббуси билан чиқдилар.

Минглаб меҳнаткашлар бу илғор коллективларнинг ватанпарварлик ҳаракатларига қўшилишмоқда. Кун сайин уларнинг сафи ўсиб, мустаҳкамланиб бораяпти. Ҳозир шаҳарда 170 ишлаб чиқариш новатори бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш учун курашмоқда. 400 нафар саноатчи, бунёдкор, транспортчи эса ўнинчи беш йиллик топшириғини адо этиб ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда. Илғорлар шанбаликни зўр муваффақиятлар билан кутиб оламиз ва 19 апрелни зарбдор меҳнат кунига айлантирамиз демоқдалар.

Ангренликлар шанбалик куни 14 минг тонна кўмир қазиб чиқаришга, 4 километрдан ошиқ темир йўлни ремонт қилишга, 65 минг тонна металлом йиғишга, минглаб туп дарахт ва гул кўчатларини ўтказишга, ободончилик ишларини бажаришга сўз берганлар. Шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришилиб асосан иқтисод қилиб қолинган хом ашё ва электр энергия ҳисобига меҳнат қилинади. Ишланган ҳақнинг бир қисми эса ўнинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Б. СОЛИҲОВ.

ЧЕВАРЛАР АҲДИ

Навқирон Келес шаҳри марказида икки қаватли муҳташам бино жойлашган. Бу ердан кўпчилик юзида табассум билан мамнун чиқиб кетади. Сабаби маиший хизмат кўрсатиш уйининг сартарошлик, соатсозлик, заргарлик, фотография бўлимлари, радио ва телевизор тузатиш устахонаси мижозларнинг хуш кайфият билан қайтишлари учун астойдил ҳаракат қиладилар.

Маиший хизмат уйининг якка буюртмалар цехида эркаклар ва аёлларнинг сўнгги модадаги кийимларидан ташқари, попоп, кўрпа сингари тикувчилик маҳсулотлари ҳам ишлаб чиқариляпти. Қўли гул чевар тикувчилар ҳамма вақт хизматингизга ҳозиру-нозир.

Корхона коллективи коммунистик шанбалик куни 19 апрелда 252 нафар ишчи-хизматчи ўз жойларида меҳнат қилиб, 10 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Унинг 1000 сўми беш йиллик фондига ўтказилади.

А. АБДУМУТАЛОВ,
Тошкент райони.

Юсуф Йўлдошев «Узавторемонт» саноат бирлашмасининг Тошкентдаги 8-экспериментал ремонт заводида термист бўлиб ишлайди. Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Ю. Йўлдошевнинг меҳнат календарида 11-беш йиллик бошланди. Корхонада илғор ишчининг издошлари кўплаб топилади. Улар ҳам ойлик, квартал план топшириқларини ошириб адо этмоқдалар. Суратда: термист Ю. Йўлдошев иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

КОМСОМОЛ ҚУРУВЧИЛАР

КОМСОМОЛ-ёшларнинг бунёдкорлик ишларида актив қатнашиши бизнинг мамлакатимизда анъана тусига кириб қолган. Қаерда зарбдор қурилиш бўлса, ўша жойда оловқалб комсомолларни учратиш мумкин. Ана шундай комсомол-ёшлар бригадалари «Главташкентстрой»нинг барча қурилиш ташкилотларида бор. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилган.

«Главташкентстрой»нинг 6-трестига қарашли 33-қурилиш бошқармасидаги Худойберди Ашуров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу меҳнат беллашувида олдинги сафда боряпти. Коллектив айни кунларда пойтахтимизда бунёд этилаётган объект — кўн-галантерея фабрикаси қурилишида зарбдор меҳнат қиляпти. Бу ерда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Бригада азаматлари смена топшириқларини мунтазам 110—120 процентга етказиб бажаришяпти. Улар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача ярим йиллик планни адо этиш учун курашмоқдалар.

Бригадада иш икки сменада ташкил этилган. Уларнинг Қодир Усмонов бошлиқ коллектив билан мусобақалашиб ишлаши ҳар иккала коллектив учун ҳам самарали бўлмоқда. Қ. Жуманов, К. Абдуллаев, А. Тожибоев каби бетончилар, электр пайвандчи С. Боязев, ғишт терувчи Қ. Тоштемировлар кунлик топшириқларини 1,5—2 бараварга етказиб адо этишмоқда.

Комсомол-ёшлар бригадаси коллективи ўтган ойда пландаги 50 минг сўмлик ўрнига 60 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Б. АКБАРОВ,
ТошДУ студенти.

ИЛҒОР КОНЧИЛАР

АНГРЕН кўмир разрези кончилари экскаваторлардан унумли фойдаланиш ва нормадагидан ошириб кўмир қазиб олиш борасида авж олдирилган социалистик мусобақада катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

Ўтган йили Н. Рязанцев раҳбарлигидаги бригада «ЭКГ-8и» экскаватори билан 2250 минг ўрнига 2420 минг кубометр тупроқ—шағал массасини қазишга эришган бўлса, А. Қосимов бошлиқ бригадаси аъзолари худди шу маркадаги машина билан 1800 ўрнига 2051.4 минг тонна кўмир қазиб олишди. Б. Фадеев бош бўлган бригада ишчилари бригадалараро социалистик мусобақада энг юқори кўрсаткични қўлга киритдилар. Улар экскаватор билан 2 миллион 312 минг тонна тупроқ-шағал қазиб олишди. Бу нормадагидан 1,5 баробар ортиқ демакдир.

Пешқадам бу бригадаларнинг аъзолари шу кунларда ҳам меҳнат интизомига риоя қилиб, унумли ва сифатли меҳнат қилмоқдалар. Улар доҳий В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллик кунигача беш йиллик планини бажариш ҳақида олган мажбуриятларини бекамикўст бажариш учун ҳормай-толмай ишламоқдалар. Ҳар сменада нормадагига қўшимча юзлаб тонна «қоро олтин» қазиб чиқаришяпти, кўплаб кон устини очиш ишларини бажаришяпти.

А. РАЗЗОҚОВ.

САНА ШАРАФИГА

ТОШКЕНТДАГИ Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи коллективи Коммунистик партия ва совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин таваллудининг 110 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашмоқда. Барча цехлар ва участкаларда меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик кундан-кунга авж олмоқда. Қатор коллективлар ва айрим ишчи-хизматчилар топшириқларини бажаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Заводнинг пўлат қуйиш участкаси коллективи унумли ва сифатли ишлашда бошқаларга намуна бўляпти. Участка ишчилари сидқидилдан меҳнат қилиш туфайли зиммаларидаги топшириқни ой сайин ортиғи билан адо этишмоқда. Улар шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида 250 тонна пўлат қуйдилар. Бу пландагидан бирмунча кўпдир. Шунингдек, Я. Деркач етакчилик қилаётган мисгарлар коллективи ҳам зафар кетидан зафар қучишяпти. Улар тепловознинг мисдан тайёрланадиган втулкаларини ҳар куни нормадагидан ортиқча ишлаб чиқармоқдалар. Ҳозиргача пландагига қўшимча 500 тадан ортиқ шундай деталлар ишлаб чиқарилди.

Корхонанинг И. Будилова, Н. Железнёв бошчилигидаги бригадалари коллективи, В. Муратов, В. Малахов каби ишлаб чиқариш илғорлари ҳам улуғ санага муносиб тортиқлари билан келишга ҳаракат қилишмоқда. Уларнинг смена давомидаги ўртача иш кўрсаткичлари топшириқдагидан 15—20 процент ортиқ бўлмоқда.

С. БАҲОДИРОВ,
завод ходими.

ЧОРВАЧИЛИК — ЕМ-ХАШАКДАН БОШЛАНАДИ

Тошкент области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 1979 йилда барча турдаги чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришда сезиларли ўсишга эришдилар. Улар ўнинчи беш йиллик якунловчи йили учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

Бу йил гўшт етиштиришни ўтган йилдагига қараганда 25 процент, сутни 20 процент, тухумни 27 процент кўпайтириш мўлжалланган. Тошкентликлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга ўз ютуқлари ва келажакдаги режалари ҳақида хабар қилиб, бунга жавобан меҳнатда янги муваффақиятлар изҳор этилган самимий табрик мактуби олдилар.

Область чорвадорлари олдида катта вазифалар турибди. Уларни муваффақиятли бажариш учун район партия, совет органлари, совхоз ва колхозлар раҳбарлари ва мутахассислари белгиланган тадбирлар комплексини амалга ошириш учун улкан ишларни бажаришлари керак.

Озуқа етиштиришни кўпайтириш, уларни тўйимли моддалар билан бойитиш, хилма-хил бўлишига эришиш учун кураш биринчи галдаги энг муҳим вазифадир.

Озуқа етиштиришда уларнинг сифатини яхшилаш энг катта резервлардан бири бўлган эди ва шундай бўлиб қолади. Афсуски, областда бу соҳадаги ишлар ҳозиргача суст олиб борилмоқда. Текширишлар колхоз ва совхозлар ўтган йили жамғарган озуқа бир қисмининг сифати паст бўлганлигини кўрсатди.

Жумладан, текширилган миқдордаги пичаннинг 17 проценти, сенажнинг 58, ўт унининг 20 проценти ана шундай сифатсизлиги аниқланди.

Бу озуқани тайёрлаш учун кишиларнинг катта меҳнати, моддий-техника воситалари сарф қилинган. Бироқ тайёрлаш технологиясига риоя қилинмаганлиги оқибатида амалда ўнлаб минг тонна қимматли озуқани қўлдан бой берилди. Бу область хўжаликлари анчагина гўшт, сут, тухум етиштириш имкониятидан маҳрум бўлдилар, деган гап.

Шунинг учун бу йил ҳамда келгуси беш йилликдаги асосий вазифалардан бири фақат озуқа етиштиришни янада кўпайтириш бўлибгина қолмай, айни пайтда уларни прогрессив технология асосида тайёрлаш, сифатини кескин яхшилашдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми талаб қилганидек, ҳар бир колхоз, совхоз, районда озуқа етиштиришни кўпайтириш, уларни сақлаш учун сатҳи бетонлаштирилган силос ва сенаж хандақлари, дон учун омборлар, илдиз мевали озуқалар сақлаш учун махсус жойлар қурилиши бўйича тадбирлар плани бўлиши керак. Уларни шундай қуриш керакки, қимматли озуқанинг исроф бўлишига мутлақо йўл қўйилмасин. Афсуски, қатор ҳолларда бундай планлар бўлса ҳам уларни амалга ошириш суст ёки тўлалигича бажарилмаётир.

Озуқа экинлари ҳосилдорлигини янада кўпайтириш ҳам ем-хашак етиштиришнинг катта резервларидан ҳисобланади. Областда ўтган йили илдиз мевали озуқалар, эски бедазорлар, дон учун экилган маккажўхори ҳосилдорлиги ошди. Шу билан бир қаторда айниқса Бўстонлиқ, Орджоникидзе, Оҳангарон ва Тошкент районларида силос учун экилган маккажўхори, бир йиллик ўтлар ҳосилдорлиги камайди.

Эски бедазорларнинг ҳар гектаридан 100 центнердан ва ундан ҳам кўпроқ, янги бедазорларда эса 40-50 центнердан пичан йиғиштириб олинаётганлигини нормал ҳол деб ҳисоблаб бўлмайди. Ахир бу икки баравар кам пичан етиштириляпти, деган гап-ку!

Вазифа шундан иборатки, колхоз ва совхозлар раҳбарлари, район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг агрономлари ва мутахассислари бедазорларнинг ҳар бир гектаридан имкони борича кўпроқ озуқа етиштириш чораларини кўрсинлар. Областимизда бу йўналишда ижобий мисоллар бор. Жумладан, ўтган йили Ғалаба ва Калинин районларида экинларни аралаштириб экишга тўғри риоя қилиниб, озиқлантириш, суғориш ва ҳосилни йиғиштириб олишни ўз вақтида ўтказиб, янги бедазорларнинг ҳар гектаридан 100 центнердан кўпроқ пичан олинди. Бошқа районлар ҳам илғорлар тажрибасини диққат билан ўрганиб чиқиб, озуқа етиштириш учун суғориладиган майдонлардан янада яхшироқ фойдаланишлари учун вақт келди.

Олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун чорва молларини парвариш қилиш бўйича барча чораларни кўриш қатори уларни хилма-хил, мувофиқлаштирилган озуқалар билан тўйдириб боқиш керак.

Маълумки, барча турдаги чорва молларини кўк масса билан боқиш маҳсулдорликни оширишда энг яхши самара беради. Шунинг учун хўжаликлар ва районлар раҳбарлари молларга иложи борича эртароқ кўк масса бериш, об-ҳаво имконият бериши биланоқ бедазорлар парваришини кучайтириш, уларга зараркунандаларга қарши ишлов бериш, озиқлантириш ва суғориш чораларини кўришлари керак. Бу тадбирларни амалга ошириб, апрель ўрталарида ҳеч бўлмаганда соғин сигирлар ва ёш бузоқларга кўк масса берилишини таъминлаш лозим.

Айрим район ва хўжаликлар чорва маҳсулдорлигининг пастлиги сабабларидан бири молларни оқсил моддалари мувофиқлаштирилмаган озуқа билан боқишдадир. Областнинг қатор колхоз ва совхозларида кўп йиллардан бери оқсил моддаларининг миқдори жиҳатидан жаҳонда тенги бўлмаган соянни етиштириш билан шуғулланишади. Областимиз шароитида дуруст ҳосил берадиган соянинг «Ўзбекистон-1» ва «Ўзбекистон-2» районлаштирилган навлари мавжуд.

Соя фақатгина оқсилга бой бўлган озуқа бўлибгина қолмай, алмашлаб экишда кўп экинларнинг энг яхши ўтмишдоши ҳам ҳисобланади. Ундан шоли, пахта, сабзавот майдонларига алмашлаб экишда фойдаланиш мумкин.

Илғор хўжаликлар тажрибаси, фан маълумотлари айниқса юқори маҳсулдорли чорва моллари озуқа рационига соя кунжарасини қўшиш молларни семиртириш ва сут соғиб олишни кўпайтириш имконини беришини кўрсатади.

Рапс, перко, эртаги бошоқли экинларни қишки экинлар сифатида экишни кенг жорий этиш лозим. Бу эрта баҳорда, озуқа танқислиги сезиладиган даврда чорва молларини бу экинлар кўк массаси билан боқиш натижасида уларнинг маҳсулдорлигини камайишига йўл қўймаслик, гўшт ва сут етиштиришда мавсумийликка барҳам бериш имконини беради.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун озуқа, озуқа ва яна бир карра озуқа керак, деган ажойиб сўзлари область илғор хўжаликларининг тажрибаси билан тасдиқланяпти. Бу хўжаликларда озуқа етиштиришни кўпайтиришга жуда катта эътибор берилиб, чорвачиликни юксалтириш ишини ана шу масалани ҳал этишдан бошлашади.

Шу билан бир қаторда областда чорвачиликни ривожлантириш учун давлат томонидан бериладиган ва колхозлар томонидан ажратиладиган маблағлар биринчи навбатда жуда қиммат турадиган бинолар қурилишига сарфланиши ҳолларига учраб турибди. Албатта, бинолар ҳам керак. Аммо ҳозирги пайтда энг муҳими бу эмас. Ажратилган маблағлар биринчи навбатда озуқа етиштиришга ва тайёрлашга сарфланиши лозим. Зеро, турли хил озуқа мўл бўлган ҳолдагина молларни жадал семиртириш, улардан кўп сут соғиб олиш, кўплаб насл олиш мумкин.

Колхоз ва совхозлар раҳбарлари, район партия ва совет ташкилотлари озуқа экинлари етиштириш учун янги ерларни ўзлаштириш, алмашлаб экишни жорий этиш, мавжуд ем-хашак бригадаларини техника ва ишчи кучи билан мустаҳкамлаш ҳамда янгиларини ташкил этиш масалаларини яна бир марта кўриб чиқишлари керак.

Ҳеч шубҳа йўқки, тошкентлик чорвадорлар гўшт, сут, тухум етиштириш бўйича социалистик мажбуриятларининг ўртоқ Л. И. Брежневга берган сўзларининг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган миқдорда озуқа етиштирадилар.

XVII ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ I СЕССИЯСИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС XXV СЪЕЗДИ ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ГРАЖДАНЛАР ХАТЛАРИ БИЛАН ИШЛАШ ВА МЕҲНАТКАШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ УЮШТИРИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ БЎЙИЧА ОБЛАСТЬ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Халқ депутатлари область Совети қайд қиладики, КПСС XXV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги қарорлари, СССР Конституцияси, Ўзбекистон ССР Конституцияси, СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданлар таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, область ижроия комитети, область маҳаллий Советлари область партия ташкилотининг раҳбарлиги остида меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш ва гражданларни қабул қилишга мунтазам эътибор бераётирлар. Уларни ўз вақтида тўғри ҳал этишни таъминламоқдалар.

СССР Олий Советининг Фармонига мувофиқ область бўлимлари ва бошқармаларида, маҳаллий Советлар ҳамда уларнинг ижроия комитетларида хатлар билан ишлаш, гражданларни қабул қилиш бўйича, хат ва аризаларни шунингдек, шикоятларни кўриб чиқишдаги Қонунга тамомила мос келадиган маълум бир система ўрнатилган. Гражданлар асосан энг қулай фурсатларда қабул қилинмоқда. Бевосита сайлов округларида депутатлар томонидан меҳнаткашларни қабул қилиш, уларнинг ариза ва хатларини кўриб чиқиш тажрибасидан кенг фойдаланилмоқда.

Гражданларнинг мурожаатлари билан ишлаш масалалари Советларнинг сессияларида, ижроия комитетлар ва доимий комиссияларнинг кенгашларида муҳокама қилинмоқда. Меҳнаткашларнинг таклифлари ва танқидий мулоҳазалари хўжалик ҳамда маданий қурилишнинг кундалик ва истиқбол вазифаларини ҳал этишда, сайловчиларнинг наказларини бажаришда ҳисобга олинмоқда.

1979 йилда область ижроия комитетига 1.636 хат, ариза ва шикоятлар тушди. Улардан 56,5 проценти область ижроия комитетининг аппарати ходимлари томонидан кўриб чиқилди ёки контроль остига олинди. 769 киши шахсий иши бўйича қабул қилинди.

Социал таъминот, соғлиқни сақлаш область бўлимларида, алоқа, коммунал хўжалик бошқармаларида, халқ депутатлари Чирчиқ, Янгиобод шаҳар, Оққўрғон, Коммунистик, Ўрта Чирчиқ, Калинин район советлари ижроия комитетларида шунингдек, областнинг кўплаб корхоналари ва муассасаларида, колхоз ва совхозларида гражданлар хатлари ҳамда аризалари билан ишлаш, аҳолини қабул қилишни ташкил этишда ижобий тажриба тўпланди.

Кишиларга меҳрибонлик ва эътиборлилик муносабати, уларнинг эҳтиёжини қондириш — меҳнаткашларнинг меҳнат, ижтимоий ва сиёсий активлигини оширишга ёрдам бермоқда, уларда халқ хўжалик вазифаларини сўзсиз бажаришга ташаббуслар уйғотмоқда ва кенг оммани социал жараёнларни бошқаришда актив иштирок этишини таъминлаётир.

Шу билан биргаликда областдаги айрим маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, область бўлимлари ва бошқармаларида, корхона, муассаса ва ташкилотларида гражданлар хатлари билан ишлаш ҳамда уларни қабул қилишни уюштиришда камчиликлар ва нуқсонлар мавжуд. Гражданларнинг муҳим илтимослари, аризалари, танқидий мулоҳазаларини ҳал этишда уларга эътиборсизлик билан қараш, расмиятчиликка йўл қўйиш асоссиз қарорлар қабул қилиш ҳоллари учраб турипти.

Аризалар белгиланган муддатларда кўрилмайди. Ҳақли равишда шикоятга сазовор бўлаётган сабаблар яхши ўрганилмайди. Ариза ва шикоятларни аниқ ҳисобга олиш, хатларни анализ қилишга етарли эътибор берилмаяпти. Буларнинг ҳаммаси гражданларнинг юқори органларга такрорий равишда аризалар ёзишларига сабаб бўлмоқда.

Маҳаллий Советлар, ижроия комитетлар ва хўжаликларнинг ҳамма раҳбарлари ҳам гражданларни қабул қилишни уюштиришда ташаббус кўрсатяптилар деб бўлмайди. Графикни бузиш, кишиларни қабул қилиш тартибига риоя этмаслик фактлари мавжуд. Айрим ижроия комитетларнинг раҳбарлари корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозларда меҳнаткашларнинг турар-жойларида қабул қилишни ташкил этмаганлар.

Областнинг айрим шаҳар ва районларида қабул меҳнаткашларнинг кенг оммаси учун қулай бўлмаган пайтларда белгиланган. Бу мақсадлар учун ишдан кейинги пайтлардан, шанба ва якшанба кунларидан кам фойдаланилмоқда. Бу эса иш вақтини беҳуда сарфлашга олиб келмоқда.

Халқ депутатлари область Совети **қарор қилади:**

1. КПСС XXV съезди ва партия ҳамда ҳукуматнинг кейинги қарорларига мувофиқ халқ депутатлари область шаҳар, район, посёлка ҳамда қишлоқ Советлари ижроия комитетлари, область бўлимлари ва бошқармалари зиммасига:

— гражданлар хатларини кўриб чиқиш ва уларни қабул қилишни уюштиришдаги камчиликларни йўқотиш;

— совет кишиларининг турли масалалар бўйича мурожаати — омма билан алоқа қилиш ва давлат органлари аппаратининг фаолиятини кузатиш, жамоатчилик фикрини ўрганишнинг муҳим формаси эканлигини ҳисобга олиб, меҳнаткашлар хатлари, шикоятлари ва аризалари билан ишлашни ҳамда гражданларни қабул қилишни уюштиришни мунтазам яхшилаб бориш;

— меҳнаткашлар хатлари, илтимослари, аризалари ва шикоятларини ўрганиш, уларни анализ қилиш натижаларини советлар ижроия комитетлари, хўжалик ва жамоатчилик ташкилотлари аппаратининг иш услубини яхшилашда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳамда иқтисодий ва социал қурилишнинг истиқбол вазифаларини ҳал этишда кенг қўллаш;

— меҳнаткашлар таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби тўғрисидаги Қонун талабларига тўла риоя этиш, уларни ҳал қилиш учун амалий тадбирлар белгилаш, мурожаатлар бўйича қабул қилинадиган қарорларни назоратга олишни кучайтириш, бу муҳим ишга депутатлар, советларнинг социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини муҳофаза этиш бўйича доимий комиссияларини актив жалб этиш вазифалари юклансин.

2. Ҳар қачонгидек Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига доимий ғамхўрлик кўрсатиш, урушда халок бўлганлар оилаларига нормал турар-жой ва турмуш шароитлари яратиб бериш ҳамма жойда улар учун медицина, маиший хизмат, савдо ва коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш область маҳаллий советлари ижроия комитетлари, область бошқармалари ва бўлимлари, уларнинг жой-жойлардаги органларига топширилсин.

3. Область шаҳар ва район, қишлоқ ҳамда посёлка Советларининг ижроия комитетларига:

— халқ истеъмол товарлари ва маданий товарлар ишлаб чиқарадиган корхоналар ишига назоратни кучайтириш, улар раҳбарларининг ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, турларини кўпайтириш учун масъуллигини ошириш; маҳсулот ишлаб чиқаришда айбдор бўлган шахсларга нисбатан жиддий чоралар кўриш;

— буюртмачи ташкилотлар, лойиҳа ва қурилиш ташкилотлари раҳбарларининг масъуллигини ошириш, капитал маблағларни тўла ишга солиш, қурилиш-монтаж ишлари планларини бажаришни таъминлаш, объектларни, айниқса маданий-маиший объектларни ўз вақтида фойдаланишга топширишни таъминлаш юзасидан ва уларга нисбатан талабчанликни кучайтириш топширилсин. Фойдаланишга топширилаётган уйлар ва уларнинг ремонтига назорат кучайтирилсин, уйларни чала, пала-партиш топширишга чек қўйилсин;

— мавжуд турар-жойлардан фойдаланиш, уларни ўз вақтида сифатли ремонтдан чиқариш, электр ҳамда иссиқлик энергияси ва сув билан таъминлашга алоҳида эътибор берилсин;

— аҳолига хизмат кўрсатадиган ташкилотлар раҳбарларининг хизматни ҳозирги замон талаблари асосида ташкил этиш юзасидан масъулияти янада оширилсин.

4. Халқ депутатлари маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, уларнинг бўлимлари ва бошқармаларига корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларига гражданларни қабул қилишда белгиланган тартибга қатъий риоя этиш, қабулларни меҳнаткашлар ва аҳоли учун қулай муддатларда, бевосита уларнинг иш ва яшаш жойларида ташкил этиш тажрибасидан кенг қўлланиш топширилсин.

5. Халқ депутатлари маҳаллий Советларига советларнинг сессияларида, ижроия комитетларнинг кенгашларида ва Советларнинг доимий комиссиялари мажлисларида бўлимлар ва бошқармалар, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг гражданлар таклифлари, аризалари ва шикоятлари билан ишлашдаги иш аҳволи бўйича ҳисоботлари ва докладларини тинглаб бориш тавсия этилсин. Бундай йиғилишларга депутатлар ва жамоатчиликнинг кенг активи жалб этилсин.

6. Гражданларнинг таклифлари, аризалари, шикоятлари билан ишлаш ва меҳнаткашларни қабул қилишни уюштиришни янада такомиллаштириш бўйича область ижроия комитети белгилаган тадбирлар тасдиқлансин.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси
Т. АЛИМОВ.
Тошкент область ижроия комитетининг секретари
А. МАНСУРОВ.
1980 йил, 6 март,
Тошкент шаҳри.

Худойберди Турдибоев Ғалаба районидаги Димитров номли колхознинг илғор механизатор-звено бошлиқларидан биридир. У мавжуд техникани кўкламги экишга тайёрлашда бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишлади. Суратда: Х. Турдибоев ўз агрегатини яна бир бор кўздан кечирмоқда.

У. Мардиқулов фотоси.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛҒОРЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

1979 йилда дон, пахта ва бошқа хил деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича план ва социалистик мажбуриятларини бажаришдаги шавкатли меҳнати ва Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган улкан муваффақиятлари учун қуйидагилар **мукофотлансин**:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдиев Ҳафиз — Бўка районидаги «Кўкорол» совхозининг директори.

Абдувалиев Сайдулла — Бўка районидаги Ильич номли колхоз тракторчиси.

Абдуллаев Мутал — Чиноз районидаги К. Маркс номли колхоз раиси.

Абдуллаева Мавжуда — Коммунистик районидаги К. Маркс номли колхоз аъзоси.

Абдураимов Мадраим — Бўка районидаги «Бўка» совхозининг сувчиси.

Абдураимова Зеро — Орджоникидзе районидаги Р. Мусамуҳамедов номли совхоз ишчиси.

Абдураҳимов Ҳасанбой — Бекобод районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзоси.

Акромова Раъно — Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.

Анорбоева Уралбувиш — Ғалаба районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.

Анорова Улбўсин — Бўстонлик районидаги «Ленинград» колхозининг аъзоси.

Ортиқов Илҳомжон — Бекобод районидаги «Далварзин» совхозининг директори.

Ортиқхўжаев Турсунбой — Халқ депутатлари Орджоникидзе район Совети ижроия комитетининг раиси.

Аҳмедов Пармон — Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг бригада бошлиғи.

Аҳмедов Саидориф — «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмасининг Тошкент область боғдорчилик, узумчилик совхоз трестининг директори.

Аҳмедов Ҳаким Аҳмедович — Тошкент қишлоқ хў-

(Давоми. Боши газетанинг 15 март сонида).

жалигини ирригациялаш ва мелиорациялаш инженерлари институти кафедрасининг мудири.

Аҳмадхўжаев Аҳролхўжа — Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхознинг бош инженери.

Ахтамов Абдукарим — Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз сувчиси.

Аширова Қундузой — Бўка районидаги Фрунзе номли колхознинг бригада бошлиғи.

Ашрапов Нашпанали — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхознинг бригада бошлиғи.

Бойтуова Фотима — Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси.

Болғабоев Ракиш — Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхоз аъзоси.

Ботиров Зайнутдин — Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг механизатори.

Баҳромов Ориф — Калинин районидаги Калинин номли колхоз аъзоси.

Бегматова Ҳурият — Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг аъзоси.

Бейсенов Абулқосим — Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи.

Бердиқулова Назира — Бекобод районидаги «Победа» колхозининг аъзоси.

Бийтўраев Нормат — Бекобод районидаги «Победа» колхозининг аъзоси.

Бўрибоева Тожи — Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.

Ғаниева Рихси — Калинин районидаги Свердлов номли совхоз ишчиси.

Даминова Гулжон — Тошкент районидаги «Тошкент» совхозининг ишчиси.

Дауренов Калиқул — Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз тракторчиси.

Деҳқонов Султон — Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхознинг бригада бошлиғи.

Жалолов Раҳим Рахмедович — Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

Жалилова Назира — Калинин районидаги Калинин номли колхоз аъзоси.

Жунусов Ғаффор — Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи.

Дўстбеков Аҳмад — Пискент районидаги 2-«Пискент» совхозининг директори.

Душабоев Жўрабой Исоқович — Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг звено бошлиғи.

Жабборова Қорасоч — Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.

Зулфиқоров Абсодиқ — Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхозининг тракторчи-комбайнчиси.

Иброҳимов Халил — Пискент районидаги 1-«Пискент» совхозининг бригада бошлиғи.

Иззатов Саит Васиғ ўғли — Ўрта Чирчиқ районидаги Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ўқув хўжалигининг бригада бошлиғи.

Икромов Акмал Икромович — Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари.

Исақулов Махаматали — Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг звено бошлиғи.

Исломов Ғани — Ғалаба районидаги Энгельс номли колхозининг звено бошлиғи.

Қодиралиев Мамадали — Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз тракторчиси.

Қодирова Урия — Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси.

Қорибоева Гулжаҳон — Ғалаба районидаги «Заря коммунизма» колхозининг аъзоси.

Каримов Рустам Иброҳимович — Ғалаба районидаги Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг Киров номли ўқув-тажриба хўжалигининг директори.

Қосимов Неъмат — Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг механизатори.

Қаюмов Раззоқ — Тошкент районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи.

Киборов Шомил — Ғалаба районидаги «Москва» колхозининг бош агрономи.

Ким Нина Ненсендовна — Ғалаба районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.

Ким Николай Андреевич — Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригада бошлиғи.

Коган Шай Лазаревич — Тошкент область қишлоқ хўжалик техникаси бошқармасининг бошлиғи.

(Давоми бор).

ТЕХНИКА МАВСУМГА ШАЙ

ҒАЛАБА районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизаторлари бу йилги қутлуғ баҳорни алоҳида тараддуд билан кутиб олдилар. Ўтган йилни муваффақиятли якунлаган дала гвардиячилари январь ойининг дастлабки кунлариданоқ техника ремонтига киришган эдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1980 йил кўкламги дала ишларига тайёргарлик кўриш ва бу ишларни ўтказишга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори совхоз механизаторлари учун жанговар дастуриламал бўлди. Ремонт ишлари тез ва сифатли ўтказилди. Натижада мавжуд техниканинг ҳаммаси муддатидан илгари шай қилинди. 57 та сеялка, 57 та культиватор, ПГС, 57 чопиқ трактори, 33 та ҳайдов ва 87 та транспорт тракторлари старт линиясига муддатидан илгари қўйилди.

Бу ишнинг қисқа муддат ичида туталланишида бўлимлар, механизаторлар ўртасида ўтказилган социалистик мусобақа қўл келди. Мусобақада Ульянов номли, «Дўстлик», «Тинчлик» бўлимлари ғолиб чиқди.

Марказий устахоналарда йиғим-терим мавсумида ишлатиладиган техника воситалари — пахта териш машиналари, тележкалар бошқа агрегатлар ремонт қилинмоқда.

Совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилоти ремонт бўйича ўтказилаётган социалистик мусобақани доимо кузатиб, таҳлил қилиб, якунлаб бормоқда. Ғолиблар 20 апрель куни рағбатлантирилади. Мусобақа шартига кўра экиш компаниясига техника воситаларини тайёрлашда яхши натижаларга эришган ва биринчи ўринни эгаллаган бўлимга 300 сўм, иккинчи ўринни эгаллаган бўлимга 200 сўм, учинчи ўринга эса 100 сўм пул мукофоти берилади.

1980 йилни улкан ғалабалар йилига айлантириш учун курашаётган совхоз механизаторлари бу ишни ҳам муддатидан илгари тамомлаб, хўжалик меҳнаткашларининг пахтадан бу йил ҳам мўл ҳосил етиштириш ишига ҳал қилувчи ҳиссаларини қўшиши шубҳасиздир.

С. МУСТАФОЕВ.

ВЛАДИМИР Ефимович Тишин Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг илғор ишчиси. У 18 йилдан буён молибден ва вольфрам тайёрлайдиган печда эритувчи касбида меҳнат қилиб келяпти. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган бу илғор ишчи смена топшириқларини ошириб бажариш билан бирга фақат аъло сифатли маҳсулот топширяпти.

В. Сироткин фотоси.

ЮКСАЛИШ ЧЕГАРА БИЛМАЙДИ

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумидан сўнг жамоат чорвачилигини ривожлантириш даврининг долзарб масаласи сифатида кун тартибидан тушмай қолди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми ҳамда пойтахт область партия комитетининг чорвачиликка бағишланган қатор пленумлари қарорларида бу муҳим соҳани жадал ривожлентириш, чорва моллари маҳсулдорлигини оширишнинг кенг истиқбол йўллари аниқ-равшан белгилаб берилди. Ана шу кўрсатмалар асосида иш юритаётган Тошкент паррандачилик фабрикаси ишчи-хизматчилари ва мутахассислари ишлаб чиқариш кўрсаткичларини йилдан-йилга бир маромда юксалтириб бормоқдалар. 1979 йилда эришилган натижалар, айниқса, салмоқли бўлди.

Фабрика асосан тухум етиштиришга ихтисослаштирилган. Шунинг учун барча куч ва имкониятлар шу соҳага қаратилган. Утган йили планда белгиланган 60 миллион 800 минг дона ўрнига 64 миллион 625 минг 700 дона тухум етиштирилди. Ҳар бир товуқдан йил давомида олинган тухум ўртача 205,7 тадангa тўғри келди. Бу областнинг ўртача кўрсаткичидан анча кўпдир.

Хўжалик фаолиятининг муҳим қирраларини белгилайдиган бошқа кўрсаткичлар ҳам анча дуруст бўлди. Масалан, 1000 дона тухум етиштириш учун пландаги 2,5 ўрнига 2,4 озуқа бирлиги, 3,46 ўрнига 3,23 ишчи соати сарфланди. Шунга яраша маҳсулот таннархи ҳам арзонлашди. Ўтган йили етиштирилган ҳар минг дона тухум фабрикага пландаги 72,02 сўм ўрнига 69,9 сўмга тушди. Йиллик даромад эса пландаги 1595,1 минг сўм ўрнига 2472,7 минг сўмга етди.

Фабрикада ҳар йили давлат план-топшириқларининг ошириб бажарилиши имконини бераётган омиллар нималардан иборат?

— Бу борадаги бешта йирик омилни асос сифатида тилга олиш мумкин, — дейди фабрика директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Мирабдулла Хўжаев. — Бизда озуқа базаси мустаҳкамланди, зооветеринария ишлари тўғри йўлга қўйилди, паррандаларни катакларда боқиш системасига ўтилди. Фабрикани инкубацион тухум билан таъминлайдиган товуқ хўрозлар подасига эга бўлдик. Шунингдек, социалистик мусобақанинг умумий ишнинг олға силжишига ёрдам берадиган таъсирчан формаларидан самарали фойдаланмоқдамиз.

Чорвачиликнинг ҳамма соҳасида бўлгани каби паррандачиликда ҳам озуқа масаласи ҳал қилувчи роль ўйнайди. Фабрика мутахассислари бу соҳага жиддий эътибор бераётирлар. Энг аввало, комбинатлардан ташиб келтирилаётган озуқа лабораторияда чуқур текшириб, таркибидаги оқсил, витамин ва бошқа зарур моддалар миқдори аниқланади. Агар улар кам бўлса, озуқа цехида қайта ишланиб минерал моддалар билан тўлдирилади, сўнгра паррандаларга берилади.

Ҳозир фабриканинг озуқа цехи бир кеча-кундузда 30 тонна озуқа тайёрлаш қувватига эга. Озуқани минерал моддалар билан бойитишда беда унидан самарали фойдаланилмоқда. Чунки унинг таркибида парранда организми учун зарур бўлган протеин моддаси кўпдир. Йил бошида 400 тонна беда уни тайёрлаш планлаштирилган эди. Ҳозир эса бу фойдали озуқа запасини 600 тоннага етказиш мўлжалланмоқда.

Ветеринария фанлари кандидати, тажрибали мутахассис Тамара Камолова фермадаги профилактика ишларини қисқа вақт ичида тартибга келтира олди. Эндиликда территориямиздаги ҳар бир участкада санитария ҳолати талаб даражасида. Товуқхона ва жўжахоналар тоза, саранжом-саришта. Ветеринария-профилактика ишлари тўла аэрозоль усулида амалга оширилади. Шунинг учун фабрикада юқумли касалликлар бутунлай барҳам топди.

Товуқларни катакларда боқиш системасига ўтилгандан сўнг уларнинг маҳсулдорлиги ортди. Сабаби — биринчидан, улар алоҳида катакларда қулай шароитда яйрайдилар, иккинчидан, озуқани керагича истеъмол қиладилар. Илгари ёппа боқилганида ерга сепиладиган озуқанинг бир қисми тупроққа қоришиб беҳуда исроф бўларди. Катак системасида озуқа механизмлар ёрдамида тарқатилиб, катаклардаги махсус идишларда бўлади. Бундан ташқари товуқбоқарларнинг иши камайди, меҳнат енгиллашди.

Ҳозир фабрика ўзини инкубацион тухум билан тўла таъминлаш имкониятига эга. Бунинг учун 60 минг бош товуқ ва хўроз аралаш ҳолда икки ярусли катакларда парвариш қилинаётир. Улардан олинадиган тухум инкубацияга қўйиб очирилади, макиёнлар тухум бераётган товуқлар ўрнини тўлдириб бориш учун, хўрозлар эса гўшт учун боқишга қолдирилади. Ортиқчаси колхоз ва совхозларга сотилади.

Фермада цехлар, участкалар кўп. Улар ҳар хил иш, турли вазифаларни бажарадилар. Бундай шароитда социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқиш, уни уюштириш жуда мураккаб. Аммо, фабрика маъмурияти, партия, касаба союз ташкилоти бу масалани тўғри ҳал қила олган.

Ўзаро меҳнат беллашувидан кутиладиган мақсад фақат коллектив аъзоларини рағбатлантириш эмас, балки бу муҳим воситанинг умумий ишга ижобий таъсирини кучайтиришдир. Мусобақани якунлашда ишлаб чиқариш кўрсаткичларидан ташқари паррандахона ва жўжахоналардаги зооветеринария ҳолати, меҳнат интизоми, прогулчилик, тежамкорлик каби масалалар ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Махсус комиссия ҳар ойда цехлар бўйича мусобақа шартларининг қандай бажарилганлигини таҳлил қиладилар. Ғолиблар шу ойда эришган ютуқларига кўра турли миқдорда пул мукофоти оладилар.

Намунали ташкил этилган меҳнат беллашуви, илғор паррандабоқарлар сафини кенгайтиришга хизмат қилмоқда. Эндиликда ўз ишининг устаси бўлган паррандабоқарлар фабрикада кўпчиликни ташкил этади. Шулардан бири Раиса Иминовадир. 18 йиллик иш стажига эга бўлган бу тажрибали паррандабоқар шахсий беш йиллик планини 4 йилда бажаришга муваффақ бўлди. Шу йил 19 февраль куни эса беш йиллик юзасидан олган социалистик мажбуриятини ҳам шараф билан адо этганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Унинг шу давр ичида давлатга топширган тухуми 11 миллион 395 минг донадан ошди. Ҳар бир товуқдан мажбуриятдаги 232 ўрнига 240 тадан тухум олишга эришди. Машъал товуқбоқар йил охиригача давлатга яна 3 миллион 263 минг дона тухум топширишга аҳд қилди.

Р. Иминованинг мусобақадошлари бўлган К. Лепехина ва К. Муталовалар ҳам пешқадамлар сафидан ўрин олдилар. Масалан, К. Лепехина ҳар бир товуқдан пландаги 211 ўрнига 229 тадан тухум олди. К. Муталова эса ўз боқимида товуқлар маҳсулдорлигини 218 донага етказди.

Фабрика коллективи мавжуд резерв ва имкониятларни аниқ ҳисобга олиб 1980 йил учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Ҳозир фабрикада 822 минг парранда мавжуд бўлса, йил охирига бориб 860 минг бошга етказилади. 72 миллион дона тухум, 900 тонна парранда гўшти етиштирилади.

Бундай юксалишга, аввало, маҳсулдорликни ошириш ҳисобига эришилади, албатта. Аммо, шу билан бирга фабрика маъмурияти ва мутахассислари бир қатор қўшимча тадбирларни амалга оширишни планлаштирмоқдалар. Жумладан, катак системасини такомиллаштириш мақсадида цехларни реконструкция қилиш бошлаб юборилди.

Иккита товуқхонага Венгриядан келтирилаётган катак жиҳозлари ўрнатилгач, уларнинг ҳар бирида 30,5 минг бош товуқ парвариш қилинадиган бўлади. 10 минг тадан жўжа боқилаётган бешта жўжахона реконструкция қилиниб, бир ярусли катаклар ўрнатилгач, бу ерда жами 130 мингга яқин жўжа боқиш учун қўйилади.

Бу йил фабрикада озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилади. Озуқа цехининг иккинчи навбати шу йил ишга тушади. Бу ерда АВМ-1,5 маркали витаминли ўт унини тайёрлайдиган агрегат ўрнатилгач, озуқа цехи қуввати икки баравар ортиб, кунига 60 тонна сервитамин озуқа тайёрлаш имкониятига эга бўлинади.

Инкубация ва қассобчилик цехларидан ҳар куни кўплаб чиқиндилар чиқади. Айрим илғор хўжаликларда бу чиқиндилардан самарали фойдаланилмоқда. Улардан махсус «Лапс» қозонида тайёрланган гўшт-суяк талқони озуқа таркибини минерал моддалар билан бойитади. Шунинг учун фабрика мутахассислари «Лапс» қозони қуриб ишга туширииш имкониятларини қидирмоқдалар.

Бу йил фабрика территориясида бошқа қурилишлар ҳам кенг кўламда бошлаб юборилади. Масалан, коллектив аъзолари учун турар-жойлар қуриш мўлжалланган. Бунинг учун ҳозирданоқ канализация ва водопровод тармоқлари ўтказилмоқда. Турар-жой ва айрим цехларни иситиш учун бу йил қозонхона қурилишга киришилади.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТАЖРИБА, ТАШАББУС, САФАРБАРЛИК

Бекобод район меҳнаткашлари давлатга дон, картошка, мева, тухум, макка дони сотиш бўйича беш йиллик топшириқларини муддатидан анча аввал адо этдилар. Улар ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида илк бор 70 минг тонналик улкан пахта хирмонини яратдилар. Бир йил ичида пахта ҳосилдорлиги гектарига 2,3 центнер ўсди. Жуда кўп корхоналар, қурилиш ташкилотлари топшириқларини шараф билан бажариб келмоқдалар.

Бу район партия ташкилоти олиб борган катта сиёсий-тарбиявий ишлар самарасидир.

Бекобод район партия комитети КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг пленумларида қабул қилган қарорларни ҳаётга татбиқ этиб, ташкилий-партиявий ва идеологик ишларнинг юксак савияда бўлишини таъминлаш учун курашмоқда, коммунистларнинг авангардлик ролини, бошланғич ва цех партия ташкилотларининг меҳнат коллективлари ўртасидаги обрў-эътиборини ошириб бораяпти.

Кейинги вақтларда очиқ партия йиғилишларини тез-тез ўтказиш одат бўлиб қолди. Бу эса ишлаб чиқариш масалалари, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини яна ҳам яхшироқ ўрганиш, коммунистлар ва партиясизларнинг активлигини оширишга хизмат қилмоқда. Район партия комитетининг пленумлари, партия активи йиғилишлари, бюро мажлисларида турли масалалар муҳокама қилинар экан, партия ташкилотларининг бу соҳалардаги илғор тажрибаларига алоҳида тўхталиб ўтилмоқда.

Партия ташкилотларининг илғор тажрибаларни ҳаётга қандай татбиқ этаётганликларини билиш мақсадида район партия комитетининг масъул ходимлари жойларда тез-тез бўлиб туришади.

1979 йилнинг бошида бўлиб ўтган район партия комитети бюросида Ленин номли колхоз механизаторларининг пахта майдонларини чуқур ҳайдаш бўйича тўплаган тажрибаси кўриб чиқилди. Илғор тажрибанинг тафсилоти район «Коммунист» газетасида акс эттирилди. Тез орада райондаги барча пахта экувчи хўжаликларнинг кўпида бу тажриба кенг қўлланди. Мавжуд 22 минг гектар пахтазорнинг 15 минг гектарида ана шундай усулда иш юритилди. Тез орада бу метод областимизнинг бошқа районларида ҳам қўлланди. Илғор тажрибани пропаганда қилишда хўжаликларнинг партия ташкилотлари ташкилотчи бўлдилар. Янги метод пахтани тез етилтириш ва ҳосилдорликни оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

Район партия комитети социалистик мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишини таъминлаш мақсадида колхоз ва совхозлар партия ташкилотларининг бой тажрибаларини умумлаштириб, қатор тадбирлар ишлаб чиқди. Район партия комитетининг масъул ходимлари, мутахассислар бир қанча қимматли таклифлар киритишди.

Пахта йиғим-терими олдидан «Партия XXV съезди» совхози партия ташкилоти бир группа пенсионерларнинг пахтани қисқа муддатларда тез ва соз йиғиб олиш ҳақидаги ташаббусини маъқуллади. Бу хушхабар тез орада бутун районга ёйилди. Бошқа хўжаликлардаги пенсионерлар, кўп болали оналар ташаббусга қўшилиб, «оқ олтин» даласига чиқдилар. Улкан хирмонни яратишга қўлдан келгунча кўмаклашдилар.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Район хўжаликларида ўтган йили қанча ташаббус, илғор тажриба туғилган бўлса ҳаммаси оммалаштирилди эл томонидан қўллаб-қувватланди.

Район партия комитетида бошланғич партия ташкилотларининг структурасини ўрганиш бўйича бир мунча ишлар қилинди. Ишлаб чиқаришдаги коммунистларни жой-жойига қўйиш, масъулиятли участкаларда партия ядросини мустаҳкамлаш бўйича тадбирлар амалга оширилди. Шу жумладан, чорвачилик фермаларида цех партия ташкилотларининг иши анча яхшиланди. Сут-товар фермаларида оммавий-сиёсий ишлар кучайди.

Партиявий-сиёсий ишларда илғор тажрибаларни ўрганиш ва умумлаштириш мақсадида район партия комитети ҳузурида совет тузилган. Район партия комитетининг май ойида бўлиб ўтган бюросида унинг тўққиз кишидан иборат состави тасдиқланди.

Совет план асосида иш олиб бормоқда. Қисқа вақт ичида бир қатор колхоз, совхоз, муассасалар бошланғич партия ташкилотларининг тажрибалари ўрганилди. Бир йўла бошланғич, цех партия ташкилотлари секретарлари ва партия группаси ташкилотчиларига катта ёрдам кўрсатилди.

Далварзин ремонт заводи партия ташкилоти ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича ташаббус билан чиққан эди. Аввалига ташаббускорларнинг сони 25 кишига етар-етмас бўлса, ҳозир корхонада 195 ишчининг 160 нафари ана шу ташаббус асосида ишламоқда. Райондаги яна бир қатор корхоналарда ҳам бу илғорларнинг сафига қўшилганлар кўплаб топилади.

Район партия комитети партия йиғилишларига тайёргарликни эътиборда тутмоқда. Партия йиғилишларида таблица, схема, халқ хўжалигининг қатор соҳалари бўйича диаграммалардан фойдаланиш яхши йўлга қўйилган. Бундай кўргазмалардан фойдаланиш партия йиғилиши кун тартибига қўйилган масалаларни ишчанлик билан муҳокама қилишда, йиғилишнинг активлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтишига яхши таъсир кўрсатмоқда. Масалан, Далварзин ремонт заводи, Бекобод йўл ремонт қурилиши бошқармаси, Зафар алоқа бўлими, Ленин номли, Навоий номли колхозлар, «КПСС XXV съезди», «Далварзин» совхозлари партия ташкилотларининг йиғилишлари ишчанлик руҳида ўтди. Партия йиғилишларида коммунистларнинг ҳисоботлари, юқори партия органлари қарорларининг бажарилиши ҳақидаги масалалар тез-тез кўриб чиқилмоқда. Билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларнинг қандай амалга оширилаётгани ҳар галги йиғилишларда эшитиб борилаяпти.

Шуни таъкидлаб айтиш керакки, илғор тажрибаларни пропаганда қилиш, ташаббусларни оммалаштириш район партия комитети иш услубидан мустаҳкам ўрин олган. Район партия комитетининг ҳар бир бюро аъзоси йирик партия ташкилотларини оталиққа олган. Коммунистларнинг ишлари билан кунда танишиб бориш уларнинг бурчига айланган.

Район партия комитетининг ходимлари ҳар ҳафтада камида бир марта бириктирилган партия ташкилотларида бўладилар. Коллективлардаги партиявий-сиёсий, тарбиявий ишларнинг аҳволи билан танишадилар. Илғор тажрибаларни бошқа партия ташкилотларида ҳам тезда қўлланишига эришмоқдалар.

Бекобод меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида янада улкан марраларни кўзлашган. Бунга эришиш учун партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларни яна ҳам такомиллаштириш, илгари синалган тажрибаларни кенг қўллаш лозим. Бунинг учун эса барча имкониятлар мавжуд.

М. МИРСОВУРОВ, Б. ПУЛАТОВ.

КАСБ-ҲУНАР ЭГАЛАРИ

Ёшларга ҳунар ўргатишни янада яхшилаш мақсадида район марказида ҳунар-техника билим юрти очилган эди. Билим даргоҳи малакали қурувчи, техникаларни созловчи, тикувчи мутахассисларни тайёрлайди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Малакали кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш ва уларнинг қурилишда доимий ишлашини таъминлаш чоралари тўғрисида»ги қарори асосида билим юртида малакали кадрлар тайёрлашга эътибор кучайтирилди. Биз ҳозир қурилиш мутахассислиги бўйича ҳам кўплаб кадрлар тайёрлаяпмиз. Улар районимиздаги қурилиш ташкилотларида ишлашмоқда. Собиржон Ўролов, Юнус Рисқулов, Усмон Алибеков ва Баладин Алиевлар меҳнат қилаётган учинчи ва йигирманчи қурилиш ташкилотларидан улар ҳақида миннатдорчилик хатларини олдик.

Билим юртимизда уч юзга яқин ўқувчи билим олиш билан бирга қурувчилик, слесарлик, шоферлик, тикувчилик касбларини мукаммал эгалламоқдалар. Р. Муҳамедов, Ш. Ниёзов, Р. Ҳасанов, С. Васильева ва М. Соипова каби ўқитувчиларимиз ёшлар билан қизиқарли машғулотлар олиб боришаётир.

Ҳамма фанлар кабинет системасида ўқитилаётир. Улар замонавий техника воситалари ва кўргазмали қуроллар билан таъминланган.

Мутахассислик бўйича практик машғулотлари асосан 3- ва 20-қурилиш ташкилотларида, тикув-галантерея фабрикасида, 10- ва 46-автобазаларда ўтказилмоқда. Бу эса ўқувчиларимизнинг пухта ҳунар эгаллашларига замин яратмоқда.

Ўн биринчи беш йилликдан бошлаб билим юртимиз ўндан ортиқ мухтахассислар тайёрлашга ихтисослаштирилади. Шунингдек, қўшимча синф хоналари ва устахоналар қурилади.

М. ИДРИСХЎЖАЕВ,
Оққўрғон районидаги 189-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти директори.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

РЕВОЛЮЦИОН МАЪМУРЛАРНИНГ ТАДБИРЛАРИ

ТЕҲРОН, 17 март. (ТАСС). Оятилло Хумайни Эрон революциясининг ветеранлари ва уларнинг оила-аъзолари тўғрисида ғамхўрлик қилиши керак бўлган махсус маҳкама тузиш тўғрисида фармон чиқарди. Эрондаги революция, дейилади фармонда, аҳоли турли табақалари намояндаларининг фидокорона кураши туфайли ғалаба қилди. Кўпгина курашчилар революция ғалабаси йўлида жон фидо қилдилар, бошқалари оғир жароҳатланиб, мажруҳ бўлиб қолдилар. Шу муносабат билан фармонда революция ветеранлари тўғрисида имкони борича кўпроқ ғамхўрлик қилиш зарурлиги таъкидлаб ўтилган. Уларга яшаш ва меҳнат қилиш учун қулай шароитлар яратилиши, медицина хизмати таъминланиши, ишга ва олий ўқув юртларига киришда енгиллик берилиши, транспортда юришда имтиёзлар берилиши лозим.

Ислом революцион кенгаши мана шу мақсадларнинг ҳаммаси учун зарур маблағ ажратиши керак, дейилади фармонда.

Айни вақтда Эрон қуролли кучларининг бош қўмондони ҳам ҳисобланувчи Эрон президенти Банисадр мамлакат қуролли кучларини қайтадан тузишга чақирди. Армияда қуролли кучларни қайтадан тузишга йўл қўймаслик мақсадини кўзловчи гиж-гижлаш характеридаги ҳар қандай ҳаракатлар аксилинқилобий фитна деб баҳоланади, деди у. Банисадрнинг Эрон ҳарбий хизматчиларига йўллаган мактубида армия сафидан бўшатилган шахсий состав ҳарбий қисмлар жойлашган ерларда пайдо бўлиш ҳуқуқига эга эмасликлари уқтириб ўтилади. Ҳарбий хизматчиларнинг кўчалардаги ҳар қандай йиғинлари бош қўмондоннинг буйруқларига зид эканлиги ва улар фитначилик мақсадларида уюштирилаётганини аҳоли билиши лозим, дейилади мактубда. Ҳарбий интизом ва тартибни бузувчиларга нисбатан жуда қаттиқ жазо чоралари қўлланилади.

СОБИҚ ШОҲ ҲОМИЙЛАРИНИНГ НАЙРАНГИ

ПАНАМА, 17 март. (ТАСС). Кейинги вақтларда Вашингтон Эроннинг собиқ шоҳ теварагидаги пинҳона ҳаракатларни яна кучайтиришига, шу жиноятчининг одил судлов қўлига топширилишига қандай бўлмасин халақит беришга урина бошлади.

Илгари хабар қилинганидек, неча ўн минглаб эронликларнинг ёстиғини қуритган шоҳ ўтган йилнинг декабридан бери Панама соҳили яқинидаги Контадор деб аталган курорт оролида ўрнашиб олди. Катта саноатчи ва молиячи Галиндонинг шу ердаги қароргоҳида у спорт билан шуғулланиб, океаннинг зилол сувларида чўмилиб, туристик сафарларга чиқиб, кайфу сафо қилиб юрди.

Дафъатан, Оқ уйдаги кетма-кет яширинча кенгашлардан кейин ва Ж. Картер маъмуриятининг бир қанча юқори мансабли мулозимлари, шу жумладан Оқ уй ходимлари аппаратининг раҳбарлари ва президентнинг энг яқин ёрдамчиси Г. Жордан Панамага шоша-пиша бориб келганларидан кейин, худди команда олганидек, Америка матбуоти собиқ ҳокимнинг «соғлиғи ёмонлашганлиги» тўғрисида ёза бошлади.

Гўё шоҳ зудлик билан операция қилиниши лозим, деган гап-сўзлар зўр бериб тарқатила бошлади. Бу уйдирмаларни ҳақиқий қилиб кўрсатиш мақсадида гўё рак дардига йўлиққан шоҳни консилиум ўтказиш учун шошилинч равишда Панамага олиб келдилар. Мана шу шовқин-суроннинг ҳаммаси собиқ шоҳнинг жиноятларини текшириш топширилган халқаро комиссиянинг Теҳронга жўнаб кетиши ва Эронда парламент сайлови ўтказилиши билан бир вақтга тўғри келганлиги эътиборни ўзига тортади.

Бироқ, сайловнинг эртаси куниёқ шоҳнинг «операцияга муҳтож эмаслиги», чунки «янглишиш содир бўлганлиги», у яна Контадор оролига қайтиб келганлиги тўғрисида хабар олинди. Чамаси бу гал ҳам Эрон халқи жаллодининг Вашингтондаги ҳомийлари устомонлик билан дипломатия «операцияси» ўтказгандек бўлдилар, улар Эрон халқининг собиқ шоҳни топшириш тўғрисидаги талабларини назар-писанд қилмай турли-туман найранг ёрдамида Эрон ва халқаро афкор оммага таъсир ўтказишга уринмоқдалар.

АФҒОНИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ, 18 март. (ТАСС). Бахтар агентлиги Афғонистон Демократик Республикаси ҳукуматининг Амин режими ҳукмронлиги вақтида афғон гражданларидан қонунга хилоф равишда мусодара этилган мол-мулкларни эгаларига қайтариб бериш тўғрисидаги баёнотини эълон қилди.

Баёнотда айтилишича, молия министрлиги мусодара этилган мол-мулк миқдорини ва у қаерда сақланаётганлигини аниқлади ҳамда уни мана шу мол-мулкка эгалик ҳуқуқини билдирувчи тегишли ҳужжатлари бўлган қонуний эгаларига қайтариб бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

ПОКИСТОНДА ТЎНТАРИШ ҚИЛИШГА УРИНИЛГАНЛИГИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 17 март. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг хабар қилишича, Покистон президенти Зиёул Ҳақ мамлакатда давлат тўнтариши қилишга уриниш содир бўлганига бугун иқрор бўлди. Покистон ҳукумати шу вақтга қадар президентга қарши фитна бўлганлиги ва тўнтариш қилиш йўлидаги уриниш муваффақиятсиз бўлиб чиққанлиги тўғрисидаги ҳамма хабарларни рад қилиб келган эди.

Америка ахборот агентликлари Покистонда бир гуруҳ армия офицерларининг президентга қарши фитнада гумонсираб қамоққа олинганини илгари хабар қилган эдилар. Уларнинг ҳаммалари Зиёул Ҳаққа танқидий муносабатда бўлган кишилар эди, деб уқтирган эди АП агентлиги.

Покистонда Америкадаги доиралар айтган гапларга асосланиб, Зиёул Ҳақсиз ҳукуматнинг тузилишини Вашингтон ижобий кутиб олган бўлур эди, деган миш-мишлар тарқалмоқда. Биринчидан, президентнинг «Америка ёрдами»дан воз кечиш тўғрисидаги баёнотидан кейин унга тазйиқ ўтказиш мақсадида шундай миш-мишлар тарқатилганлиги айтилмоқда. Иккинчи томондан, айтишларича, шароит ўзгармай тураверган бир пайтда ёрдам бериш Покистонда ҳам Эрондаги сингари воқеаларнинг такрорланишига олиб бориши мумкин, деб АҚШдагилар хавфсирамоқдалар.

Зиёул Ҳақ бугун Покистон пойтахтида сўзлаган нутқида губернаторлар ва федерал министрлар лавозимларини эгаллаб турган армия генераллари корпусларнинг қўмондонлари лавозимларидан озод қилинганини журналистларга айтди. Уларнинг ўрнига янги қўмондонлар тайинланган.

Президент, тахмин қилишларича, фитнага даҳлдор деб қамоққа олинган истеъфодаги генерал-майор Тожмал Ҳусайн Маликнинг ишига тўхталиб, «биз у билан қонунга мувофиқ иш кўрамиз», деди.

АҚШдаги САЙЛОВ ОЛДИ КАМПАНИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК, 17 март. (ТАСС). Қўшма Штатларда сайлов олди кампанияси тобора авж олиб бормоқда. АҚШ президенти лавозимига номзоди кўрсатиладиган даъвогарларнинг обрў-эътибори текшириб кўриладиган ва бўлажак партия съездларига делегатлар танлаб олинадиган навбатдаги бирламчи сайлов АҚШга «Эркин равишда қўшилган» территория — Пуэрто-Рикода ўтказилди. Бу ерда Оқ уйнинг ҳозирги соҳиби Ж. Картер зўр-базўр ғалаба қозониб, 21 делегатнинг мададига сазовор бўлди. Картернинг асосий рақиби сенатор Э. Кеннеди 20 делегатнинг овозини олди.

Аммо энг асосий сайлов олди жанглари энди бошланади.

Республикачилар партиясининг арбоблари орасида президент лавозимига номзод қилиб кўрсатилишини даъво қилаётганларнинг доираси торайиб бормоқда. Ж. Коннэлли билан Г. Бейкердан кейин сенатор Р. Доул ҳам сайлов олди курашини тўхтатиши ва бу курашда қатнашмаслигини эълон қилди. Бир вақтлар Америка матбуоти АҚШнинг республикачилар партияси арбоби бўлган собиқ президент Ж. Форд Оқ уйдаги лавозим учун жангга киришиши эҳтимоли борлигини кўрсатган эди. Бироқ у яқинда республикачилар съездида ўз номзодининг кўрсатилишига ҳаракат қилмасликка «узил-кесил қарор» берганини эълон қилди. Шу билан бирга Ж. Форд ҳозирги Америка маъмуриятининг ички ва ташқи сиёсатини қаттиқ танқид қилди. «Америка таҳликали кулфат гирдобида турибди, деди у. — Америкага янги президент керак».

Шундай қилиб, ҳозир президентликка даъвогарлар «пойгаси»да демократлардан ҳозирча Картер, республикачилардан эса собиқ Голливуд актёри, сўнгра эса Калифорния штатининг губернатори, партиянинг ўта ўнг қаноти вакили Р. Рейган бор.

ПАРИЖ, 17 март, (ТАСС). «Котидьен де пари» газетаси АҚШдаги сайлов олди курашининг боришини ва Ж. Форд бу курашдан чиққанлигини шарҳлаб, шу хабарни эшитиб «Картер анча енгил тортди», деб уқтиради. Маълумки, жамоатчилик фикрини билиш учун яқинда ўтказилган савол-жавоб натижалари башарти президент сайлови ҳозир ўтказилса, Форд Картер устидан яққол ғалаба қозониши мумкинлигини кўрсатган эди.

Шу муносабат билан «Котидьен де пари» газетаси бундай деб ёзади: «энди американиклар ё жоҳил урушқоқни, ё бўлмаса Голливудда суратга тушган чавандозлик қалпоғидан ўзга нарсани билмайдиган собиқ актёрни танлаб олиши керак бўлиб қолди.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

«БАҲОДИР» КРАН

МАМЛАКАТИМИЗДА уй-жой қурилиши тобора авж олаётганлиги, осмонўпар биноларнинг кўплаб бунёд этилаётганлиги янги, янада такомиллашган машина ва механизмлар яратилишини тақозо қилмоқда.

«Строймаш» (Москва) ишлаб чиқариш бирлашмасида синовдан ўтган «КБ-504» миноралн кранлари шундайлардан биридир. У катталиги, имкониятлари ва тузилишидаги хусусиятларига кўра шу хилдаги механизмлардан анча фарқ қилади. Унинг баландлиги 70, стреласининг узунлиги 45 метр бўлиб, 10 тоннагача юк кўтара олади. Аввалги кранлардагига қараганда юкни тўрт баравар тез юқорига олиб чиқади. 22-қаватга қурилиш материалларини етказиб бериш учун ярим минутдан ҳам камроқ вақт кетади.

Кранни бир объектдан иккинчисига йиғма ҳолида кўчириб олиб кетиш ҳам мумкин, уни ишга тайёрлаш учун эса аввалги кичикроқ кранлардагига нисбатан икки баравар кам вақт сарфланади.

АРЗОН ЁНИЛҒИ

СОВЕТ олимлари автомобилларни заправка қилиш учун мўлжалланган бензин билан сув аралашмасини синовдан ўтказмоқдалар.

Ёнилғининг бу тури қатор афзалликларга эга. Масалан, у ёнганида очиқ ҳавога икки баравар кам углерод окиси ҳамда салкам 20 процент кам азот окиси ва бошқа зарарли газлар камроқ чиқади. Шунингдек, янги ёнилғи иссиқ кунларда двигатель қизиб кетишининг олдини олиб, машинадан узоқ вақт фойдаланиш имконини беради.

Яқинда пойтахт олимлари бензин-сув аралашмасини саноатда олиш технологиясини ишлаб чиқдилар.

«ҚИРҚОЁҚ» ТРАНСПОРТ

ВОРОШИЛОВГРАД шаҳрида энергетика, кимё ва металлургияда ишлатиладиган йирик ҳажмдаги мосламаларни ташиш учун мўлжалланган темир йўл транспортёри яратилди. Бундай транспортёр билан оғирлиги 500 тоннагача ҳамда узунлиги 60 метргача бўлган йирик агрегатлар йиғма ҳолида ташилади. «Қирқоёқ» вагонининг 32 жуфт ғилдираги бўлиб, соатига юз километргача йўл боса олади.

ТОШКЕНТ тажриба-пиллакашлик фабрикасининг синов лабораториясида шойи сифати аниқланади. Суратда: лаборант Моҳира Аҳмедова иш устида.

С. Маҳкамов фотоси.

ЁШ ИХЛОСМАНДЛАР

БУКА районидаги Мичурин номли колхозда ёшлар қишлоқ хўжалик техникасини ўрганишга кенг жалб қилинмоқда.

— Ўтган йили хўжалигимиз территориясида жойлашган Чкалов номли, Лермонтов номли, Улуғбек номли мактабларни кўпгина ёшлар битиришди, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Т. Қулмирзаев, — Баъзилари ўзлари танлаган соҳалар бўйича олий ва ўрта махсус билим юртларига ҳужжат топширишди.

Қирққа яқин ўсмир «Бўка» совхозидаги 87-ҳунар-техника билим юртининг колхозимиздаги бир йиллик филиалида ўқимоқда. Уларнинг бу курсда қишлоқ хўжалик техникасини тўлиқ ўзлаштириб олишлари учун барча имкониятлар яратилган.

Ёшларга техника сирларини қунт билан ўргатишда мастер В. Жамбулов, ўқитувчилардан Қ. Алматов, Ҳ. Солиев, М. Бўрихўжаев ва бошқа ўртоқларнинг хизмати катта бўлмоқда.

Ҳ. АСРОҚУЛОВ.

МАШИНА-МЕХАНИЗМЛАР ШАЙ ҚИЛИБ ҚЎЙИЛДИ

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларда экиш техникасининг ремонти тугади. 8 мингта трактор, 2224 та чигит экиш, дон экиш сеялкалари ва бошқа механизмлар кўкламги дала ишларига чиқариш учун тайёр қилиб қўйилди. Комиссия тикланган бутун машина-механизмларни «аъло» ва «яхши» баҳо билан қабул қилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа, устахоналарнинг яхши таъминланганлиги бунга ёрдам берди. Областдаги барча ремонт бўлимлари бутун йил давомида ишлашга ўтди. Машина дала ишларидан бўшаши биланоқ дарҳол устахонага келтирилади. Хўжаликларни зарур эҳтиёт қисмлари ва узеллар билан таъминлайдиган ягона марказлаштирилган омборлар ташкил қилинди.

Ҳозир область колхоз ва совхозларида культиваторларнинг ремонти тугай деб қолди. Пахта териш, кўрак териш машиналарини, ғалла ўриш комбайнларини тайёрлаш авж олдирилиб юборилди.

(ЎзТАГ).

НАМУНАЛИ ХИЗМАТ КЎРСАТИБ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Қибрай» посёлкаси марказига жойлашган «Союз» кинотеатри ҳар оқшом одамлар билан гавжум бўлади. Бу ер посёлка меҳнаткашларининг севимли масканларидан бирига айланган. Кинотеатр фойесидаги бир томони ойнаванд хонанинг деворида турли стендлар ташкил этилган. Машҳур кино юлдузларининг портретлари ва улар ижро этган фильмлардан айрим кўринишлар акс эттирилган. Фотосуратлар орқали томошабинлар у ёки бу фильм ҳақида тушунчага эга бўладилар. Бундан ташқари хона ўртасидаги стол устида тартиб билан терилган газета ва журналлар билан ҳам танишиш мумкин.

— Кинотеатримиз 300 ўринли, — дейди биз билан суҳбатда киномеханик Шоислом Сатторов. — Ҳафтанинг иш кунлари икки сеансдан, шанба ва якшанба кунлари эса 3—4 сеансдан фильмлар кўрсатамиз.

Ҳа, кинотеатрга аҳоли талаби кундан-кунга ортиб бормоқда. Ўтган йили бу ерда, 90 минг кишига намунали кино хизмати кўрсатилиб, план 17 минг ўринга, 29 минг сўм қилиб бажарилди.

Ҳозирги кунда коллектив доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Жумладан, бу ерда юбилейга бағишлаб кинофестивал намойиш этиляпти. Унда В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятини акс эттирувчи «Пролог», «В. И. Ленин 18 йилда», «Кўк дафтар», «Ленин октябрда» каби бадиий фильмлар кенг ўрин олган.

Бундан ташқари бу йил нишонланадиган Буюк ғалабанинг 35 йиллиги олдидан ҳам тадбирлар белгиланди. Жумладан, май ойида Улуғ Ватан уруши темасига оид бадиий ва ҳужжатли фильмлар фестивали, Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ўтказилади. Булардан ташқари экран орқали қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларга оид бадиий ва ҳужжатли фильмлар ҳам намойиш этиб борилади.

Кинотеатр коллективи ўзининг кичик меҳмонларини ҳам эсдан чиқармаган. Бу ерда мактаб ўқувчилари учун тематик фильмлар кўрсатилса, кичкинтойлар учун «Сеними, шошмай тур!», «Сен яшаётган ўлка», «Тяп-Ляп», «Винни-пух», «Ералаш» каби кўплаб мультипликацион фильмлар намойиш қилинади.

Яқинда область кино ходимларининг актив йиғилиши бўлиб, ўтди. Унда «Союз» кинотеатрининг коллективи ҳам ўз зиммасига социалистик мажбурият қабул қилди. Бу йил кинотеатр коллективи томонидан 100 минг кишига намунали хизмат кўрсатилади.

Қ. КАРИМОВ.

ГРЕНАДА революцион кенгаши аҳолининг катта кўпчилиги манфаатларини кўзлаб, демократик ўзгартишлар программасини амалга оширмоқда. Мамлакат сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш, халқ оммасининг қашшоқлигини тугатиш ва ишсизликка қарши кураш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Суратда: Гренада пойтахти Сент-Джоржес. Пренс-Латина — ТАСС фотоси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

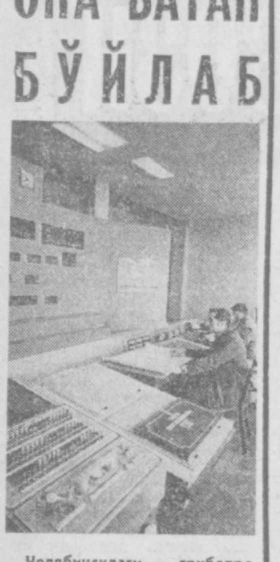

Челябинскдаги трубопрокат заводида корхонада сарф қилинаётган электр энергиясини автоматик равишда ҳисоблайдиган мослама жорий қилинди. Бешта информацион-ҳисоблаш машинаси ёрдамида цехларда сарф қилинаётган энергия ҳисобланади. Маълумот телефон-автомат орқали, шунингдек, ёзма равишда берилиши мумкин. Бундай система корхонада сарфланаётган газ, қора мой, буғ ва сувни ҳисоблаш учун ҳам жорий қилинади. Суратда: диспетчерлик пунктида.

●

Томь ва Уса дарёлари оралиғидаги тоғ бағрида Междуреченск деб номланган навқирон шаҳар пайдо бўлди. Бу ер Кузбасснинг фақатгина катта кўмир конлари маскани эмас, айни вақтда мамлакатда тоғ чанғи спортини ривожлантириш маркази ҳам бўлиб қолади. Суратда: тоғ оралиғидаги шаҳар спортчилар билан гавжум.

Б. Клипиницера ва А. Кузярин фотолари.

(ТАСС фотохроникаси).

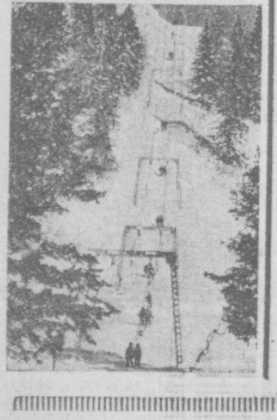

РУС ТИЛИ ҚОМУСИНИ ЎҚИБ

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Муайян тарихий шароитлар тақозаси билан жамиятнинг ривожида алоҳида роль ўйнайдиган жаҳон тиллари деб аталмиш тиллар ҳам борлигини В. И. Ленин уқтириб ўтган эди. Рус тили шундай тиллар жумласига киради.

Ҳозир жаҳондаги капиталистик ва нокапиталистик мамлакатлардаги 1648 та олий ўқув юртида мунтазам равишда рус тили ўқитиляпти. Кўп миллатли СССР халқлари ҳам бир-бирларини рус тили орқали тушунадилар. Ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари бўйича моддий ва маданий ҳамкорлик рус тили орқали бажарилади. Ниҳоятда кенг луғавий бойликларга эга бўлган лексикография илминииг барча шохобчаларида яратилган асарлари билан дунё миқёсига танилган рус тили ва унинг беқиёс имкониятлари ҳақида кўп сўзлаш мумкин.

Яқинда Москвадаги рус тили институтининг бир группа кўзга кўринган тилшунос олимлари ташаббуси билан яратилган «Рус тили энциклопедияси» кенг китобхонлар оммасининг қувончи ва эътиборига сазовор бўлди.

Энциклопедия алфавит тартибида 540 сўздан иборат луғат мажмуасини ўз ичига олган бўлиб, тилшуносликнинг барча соҳалари бўйича кенг ва атрофлича таҳлил этилган лингвистик терминлар, рус тили муассасалари, олий ўқув юртларининг ташкил топиши ва вазифалари, рус тили фанининг асосчилари, тил тараққиёти заҳматкашларининг фотосуратлари, қисқача биографиялари, яратган илмий асарлари моҳияти ҳақидаги асосий маълумотлар систематик тарзда берилган.

Рус тили қомусида қизиқарли тарихий фактлар қатори ҳозирги замон тилшунослигининг муҳим тармоқлари — имло, талаффуз нормалари, оғзаки ва ёзма нутқ, сўзларни ўринли қўллаш каби адабий нормалар, нутқ маданияти билан боғлиқ луғат мақолалари ҳам бор. Улар ўзбек тили нутқ маданиятини оширишда назарий ва амалий аҳамиятга эгадир.

Матбуот тилини жонли қилишда, таъсирчанлигини оширишда фразеологик-идиоматик ибораларнинг роли катта. Ушбу луғатнинг «Перефраза» мақоласида айтилишича, атамаларнинг қайта номланиши образлиликни вужудга келтиради. Чунончи, маккажўхори — дала маликаси, терим машинаси — пўлат от дейилиши бунга мисолдир.

Улуғ рус энциклопедисти, етук олим, ҳозирги замон рус адабий тилининг асосчиси Михаил Васильевич Ломоносов ва унинг «Уч услуб назарияси ҳақида»ги луғат мақолаларида рус тили нутқ маданияти билан боғлиқ бўлган услубий масалалар илмий жиҳатдан ёритилган.

Олим биринчи бўлиб рус тили фактлари асосида услубий жанрларни группалаштирганди. У оддий рус халқ тилидан узоқ, тушунарсиз черковнославян тилини «юқори услуб»га киритади. Бу услубда ўша даврда давлат ёрлиқлари, қаҳрамонлик поэма ва одалари ёзилган. «Ўрта услуб»да эса ўртоқлик ёзишмалари, ўзига хос урф-одатлар ҳақидаги тафсилотлар, мунгли куй, музика асарлари ёзилганлигини олим қайд этади. Прозаик асарлар, хатлар, ашулалар, ҳаётдаги оддий воқеалар тафсилоти тили «қуйи услуб»га киритилган. Олимнинг адабий тилни — черковнославян сўзларидан тозалаш, рус халқ тилининг ролини оширишга қаратилган назарий-амалий фикрлари ўз аҳамиятини абадий сақлайди.

Рус тили ривожи ва истиқболи учун жонбозлик кўрсатган А. Х. Востоков, Я. К. Грот, В. И. Чернишев, А. А. Шахматов, В. В. Виноградов, Л. В. Шерба, Л. П. Якубинский, С. И. Ожегов, Вл. Даль каби ўнлаб тилшунослар ижоди ва ҳаёти ҳақида мазмундор маълумотлар, қизиқарли тил фактлари ҳам ушбу луғатдан ўрин олган.

Рус тили энциклопедияси тилшунослик фанига қизиқувчилар, айниқса филологлар учун дастуруламал вазифасини ўтайди.

М. АСОМИДДИНОВА,
филология фанлари кандидати.

ЯХШИНИНГ ШАРОФАТИ

ҲИММАТ

Қўшнимнинг уйида оилавий тантана. Меҳмонлар йиғилишган. Суҳбат ниҳоят қизғин тус олган. Ўтирганлардан бири нон ҳақида гап очиб қолди. Ҳозирги ёшларнинг айримлари уни ҳурматламай, истаган ерларига ташлаб кетишларидан нолиди. Кўпчилик унинг фикрини тасдиқлади. Шу ўринда мен ўз бошимдан кечирган бир воқеани уларга гапириб бердим...

Ўша пайтларда оғир кунларни бошдан кечирардик. Нон махсус талон билан олинарди. Шундай бўлса-да болалар учун ширин «коржиклар» бериб туриларди. Уйимиздан унча узоқ бўлмаган кинотеатр буфетида ҳам ана шундай ширинликлар бор эди. Шунинг учун мен синглим билан тез-тез кино кўргани ва шу баҳонада «коржик» егани бу ерга келардим.

Одатдагича, синглимни етаклаб аввал буфетга келдим. Аммо, негадир бу сафар «коржик»лар йўқ эди.

Фильм жуда кеч тугади. Тор кўчалардан ўтиб уйга келар эканмиз, синглим қорни жуда очлигидан, ҳозир ширинлик эмас, бир бурда қотган нонга ҳам рози эканини айтиб, нолиди. Биздан бир неча қадам олдинда эса бир киши борар, у дамба-дам орқасига қараб қўярди.

Бироз юрганимиздан сўнг синглим менга «ака қаранг» деди, ҳалиги одам томон қўли билан кўрсатиб. У киши нимасинидир тушириб кетаётган эди. Йўловчи узоқлашгач, қарасак, ерда ҳали тандирнинг ҳиди кетмаган нон ётарди. Уни олдик-да, бир бурчакда мазза қилиб едик.

Уйга кириб келганимизда, ота ва онамиз кечки овқатга ўтиришган эди. Стол устида катта «буханка» нон турарди.

Синглим сабрсизлик билан бўлган воқеани уларга айтиб берди. Отам бизга маъноли бир қаради-ю, «сизлар бу кеча ўша одамни овқатсиз қолдирибсизлар. Дарҳол мана бу нондан олгин-да, унга элтиб бер», деди катта бўлак нон кесиб, менга узатаркан.

Мен аввалги жойга етиб келдим. Нонини йўқотган одамни анча изладим. Аммо топа олмадим...

— Ҳа, ҳақиқатан ҳам шундай бўлган эди,— деди ўтирганлар орасидан Салимжон ота. Ҳамма унга қаради. Мен ҳам унинг бу воқеага қандай даҳли бор эканига ҳайрон бўлдим. Мана, орадан 40 йилдан ортиқ вақт ўтди. Яхшиликни унутмабсан, балли...

Кейин маълум бўлишича, шу отахон синглимнинг қорни очганидан зорланаётганини эшитиб, атайлаб ўз нонларидан бир донасини қолдириб кетган экан. Мен Салимжон отага 40 йилдан сўнг раҳмат дедим.

В. УРИЦКИЙ.

ЁМОННИНГ КАСОФАТИ

«ДЎСТИНГДАН ТОП»

Яқинда Олмалиқ шаҳрида истиқомат қилувчи Тожибой Эшбоевнинг хонадонида кўнгилсиз воқеа содир бўлди...

Уй эгаси ҳовлида баъзи юмушлар билан айланиб юрар экан, этак тарафдаги йўлдан ўтиб кетаётган таниши Турсунбой Файзуллаевни кўрди. Уни бир пиёла чойга таклиф этди.

Хонтахта атрофидаги суҳбат чоғида мезбон меҳмонга янги сотиб олган магнитафонини кўрсатди. Гап орасида турмуш ўртоғи билан бошқа қишлоқдаги қариндошининг уйига меҳмонга боражагини ҳам айтди.

Т. Файзуллаев кейинги пайтларда меҳнатдан бўйин товлайдиган бўлиб қолди. Ичкиликка ружу қўйган. Уни 7 фарзандининг аҳволи ҳам қизиқтирмас, оилада арзимаган нарсага жанжал чиқарарди.

У дўстининг уйидан чиқиб кетар экан, кўнглига шум ният тугди.

Кечки пайт Т. Файзуллаев ўзи меҳмон бўлган хонадонга қайтади. Ҳамма меҳмондорчиликда. Уйда ёлғиз қолган 12 яшар қизга «уйимнинг калитини шу ерда тушириб қўйибман, шуни топиб олай» дея ичкари киради. Турсунбой хона ичидан гўё калит қидирган киши бўлиб, аввал бу ерда кўрган магнитафонни ва шифонер тортмасини очиб, 500 сўм пулни олади-да, изига қайтади...

Уй эгаси бўлиб ўтган воқеа ҳақида шаҳар ички ишлар бўлимига мурожаат қилади. Милиция ходимларидан А. Мавлонов ва А. Окбоевларнинг моҳирлик билан олиб борган қидирув ишларидан сўнг, ҳақиқатан ҳам Т. Файзуллаев жиноятчи эканлиги исботланади.

Олмалиқ шаҳар халқ суди Турсунбой Файзуллаевнинг ишини кўриб чиқди. Бу ерда у қилган ишига пушаймон бўлиб, айбини бўйнига олди. Халқ суди жиноятчини 3 йил-у, 6 ойга озодликдан маҳрум этди. Ўғирланган магнитафон ва 500 сўм пул эгасига қайтарилди.

А. МАҲКАМОВ.

БЎЮК ОЛИМГА ҲАЙКАЛ

ЙИРИК шифобахш масканлардан бири ҳисобланган кўкрак хирургияси институти биноси пештоқида кишн организмининг «[illegible]итти» паҳлавони — уриб турган юракнинг рамзий тасвири туширилган. Ана шу нозик аъзонинг таскин топиши улуғ олим Абу Али ибн Сино эътиборидан четда қолмаган эди.

Ўрта аср Шарқининг буюк алломаси туғилган куннинг минг йиллиги арафасида ана шу саломатлик кошонаси олдида унга катта ҳайкал ўрнатилади. Бино ён-атрофидаги майдон янада ободонлашиб, кўркам қиёфа касб этади. Бу ерда табобат илмининг бобокалони ҳайкали қад кўтариб туради.

Ҳайкал ўз композициясига, бадиий талқинига эга. Улуғ олим ўриндиқда оҳиста ўтирибди. Аммо, унинг нигоҳи узоқларга боққан. Гўё келажакка, бугунги авлодга ҳавас билан боқаётгандек туюлади, кишига.

Бу салобатли ёдгорлик ўрнатилган майдоннинг чор атрофи яшил дарахтлар, нафис гуллар билан ўралган. Катта фонтандан зилол сувлар отилиб турибди. Бироз илгарилаб кетишга тўғри келди.

Аммо, ҳайкал лойиҳа эскизи билан танишган киши кўз олдида ана шундай гўзал ва тароватли манзара намоён бўлади.

Ҳайкал лойиҳаси бир группа атоқли ҳайкалтарош ва меъморлар томонидан яратилди. Баландлиги етти метрли мазкур обида бронзадан тайёрланади.

Ҳайкал жойлашадиган хиёбонни сўлим ва манзарали бўлиши юзасидан ҳам катта тайёргарлик ишлари олиб борилади. Бу ерда бешта бассейн қурилади. Улар ҳам турли архитектура кўриниши ва безакларига эга бўлади.

Бу ер шаҳримиздаги энг обод ва сайлгоҳ кўркам майдонлардан бирига айланади.

Қ. СОДИҚОВ,
область санитария маорифи уйининг врач-методисти.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЧОРВАДОРЛАР ҲУЗУРИДА

ҲОЗИР барча районларда чорва қишловини тугатаётган сут-товар фермалари ходимларига, чўпонларга тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида марказий шифохоналарнинг етакчи врачларидан иборат сайёр бригадалар ташкил этилган. Бу бригадаларга терапевтлар, хирурглар, стоматологлар ва бошқа мутахассисдаги врачлар бириккан. Улар бевосита фермаларда ҳамда отарларда чорвадорларга медицина хизмати кўрсатаётирлар.

Сайёр бригадалар врачлари чорвадорларнинг сиҳат-саломатликларини текшириб кўрмоқдалар. Шунингдек, чорвадорлар ўртасида медицина мавзуларида лекция ва суҳбатлар ўтказилаяпти.

Чорвадорларга хизмат кўрсатишда Бўстонлиқ, Тошкент, Бўка районлари марказий касалхоналари врачлари, айниқса, жонкуярлик қилишмоқда. Улар белгиланган график бўйича барча хўжаликлар ферма ва отарларда бўлишяпти.

Шу кунларда чорвадорларга тиббий хизмат кўрсатишда область бирлашган шифохонаси бош врачи М. Бекнозова, область физиотерапия шифохонаси бош врачи А. Мажидов раҳбарлигидаги шифокорлар ҳам иштирок этаётирлар.

●

ХИЗМАТ ТУРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

ҒАЛАБА районида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш чоралари кўрилаётир. Ҳозир район маиший хизмат кўрсатиш комбинати ходимлари қишлоқ аҳолисига 12 хил хизмат кўрсатаётирлар. Бу йил эса велосипед ва мотоциклларни ремонт қилиш, автомобилларни ювиш ҳам маиший хизмат ходимлари томонидан амалга ошириладиган бўлади. Шунингдек, район марказида, Свердлов номли ва «Заря коммунизма» колхозларида аҳолидан буюртма қабул қилиш пунктлари очилади.

Район маиший хизмат кўрсатиш комбинати қишлоқ меҳнаткашларига бевосита иш жойларида хизмат кўрсатиш учун иккита кўчма бригада ташкил этганлар. Улар колхоз, совхозларда бўлиб, пахтакор ва чорвадорлар буюртмаларини тез ва соз бажараяптилар.

●

ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДИ

ҚИШЛОҚ мутахассислари маскани — Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ташкил этилганлигига бу йил 50 йил бўлади. Институт ташкил этилгандан буён бу ерда 25 минг мутахассис тайёрланди.

Ҳозир олий ўқув юртининг 9 та факультетида 13 мутахассислик бўйича кадрлар тайёрланаяпти. Олий ўқув юртининг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида 8200 студент таҳсил олмоқда. Ҳар йили институтни минг нафар қишлоқ хўжалиги мутахассиси тугаллайди. Институт профессор, ўқитувчиларининг 23 таси фан докторлари, 180 таси эса фан кандидатларидир.

Юбилей шарафига бу ерда кенг қурилишлар олиб борилаяпти. Бу йил 9 қаватли ўқув корпусини фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Шунингдек, бу ерда студентлар учун ётоқхона, спорт биноси ва [illegible] ошхона қурилмоқда.

Институтда Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси туғилган кунининг 110 йиллигига бағишлаб В. И. Ленин ҳайкали ўрнатилади.

М. ЗАРИПОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

КЛАССИК КУРАШ. Машҳур рус полвони Иван Поддубний хотира соврини учун классик кураш бўйича халқаро турнир Тбилиси шаҳрида давом этаётир. Республикамизнинг уч спортчиси Комил Фаткуллин, Александр Баранов, Василий Аникинлар бу мусобақаларда СССР спорт шарафини ҳимоя қилишмоқда. Спортчиларимиз орасида дастлаб К. Фаткулин зафар қучди. У 52 килограммгача бўлган вазнли полвонлар ўртасида барчани мағлубиятга учратиб, халқаро турнирнинг олтин медалини кўксига тақди.

КАМОНДАН ОТИШ. Спортнинг бу тури бўйича мамлакатимиз энг кучли мерганларининг Бутуниттифоқ мусобақаси қизғин паллага кирди. Ашхобод шаҳрида ўтказилаётган турнирда СССР халқлари ёзги VII Спартакиадасининг чемпиони, тошкентлик Наталья Бутузова юксак маҳорат намойиш қилаётир. У мусобақаларнинг икки кунидан сўнг аёллар ўртасида ягона пешқадам бўлиб олди. Спортчимиз ҳисобида 1301 очко бор. Яна бир мерган — тошкентлик Ольга Рогова ҳам турнирда муваффақиятли иштирок этаётир. У ҳозирча учинчи ўринни эгаллаб турибди.

ФУТБОЛ. Республика кубоги учун беллашаётган иккинчи лига командаларининг саралаш мусобақалари ниҳоясига етди. Маълумки, кучли 16 команда уч группага бўлинишиб, ўзаро куч синашдилар. Группа ғолиблари мусобақаларнинг навбатдаги босқичида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритишди. Булар Самарқанднинг «Динамо», Тошкент областининг «Соҳибкор» ва Андижон областининг «Шаҳрихончи» футболчиларидир.

Республика кубоги учун ўтказилган саралаш ўйинлари иккинчи лига командалари учун СССР чемпионати бошланишидан олдин ўзига хос репетиция бўлди.

ХОККЕЙ. СССР чемпионатининг биринчи лигасида қатнашаётган Тошкентнинг «Бинокор» командаси навбатдаги тур ўйинларини ўз майдонида ўтказди. Бу сафар Пермнинг «Молот» командаси хоккейчиларимиз меҳмони бўлди. Кеча рақиблар такрорий учрашув ўтказдилар.

Биринчи учрашувда 3:3 ҳисоби билан дуранг натижа қайд қилинди. Шуни айтиш керакки, бинокорчилар нақд ғалабани бой бериб қўйдилар. Ўйиннинг сўнгги минутида ташаббусни ўз қўлларига олган меҳмонлар майдон эгалари дарвозасига шайба киритишди. Дурангдан сўнг командамиз очколар сонини 49 тага етказиб, турнир жадвалида 9-10 ўринни эгаллаб турибди.

ЭРКИН КУРАШ. Салават шаҳрида ўсмирлар ўртасида эркин кураш бўйича СССР шахсий команда биринчилиги бўлиб ўтди. Унда республикамиз вакиллари муваффақиятли иштирок этдилар. Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон полвонлари учинчи ўринга кўтарилишди. Биринчи ўринни РСФСР, иккинчи ўринни Украина спортчилари эгалладилар. Мусобақаларда уч тошкентлик спортчи Рашид Ҳайруддинов, Николай Трунов, Аслан Хадарцевлар кўксиларига бронза медалини тақиб қайтишди.

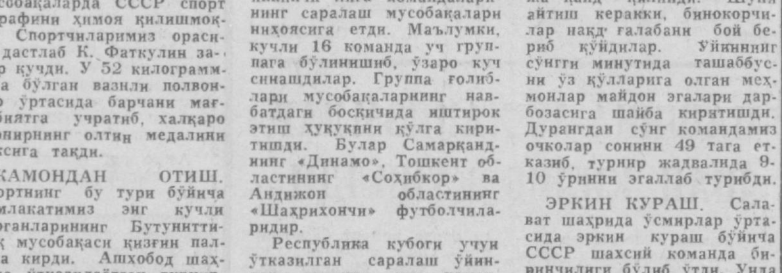

Республикамизда спортнинг байдарка ва каноэ, академик эшкак эшиш турлари тобора оммалашиб бормоқда. Бу борада «Меҳнат резервлари», «Спартак» кўнгилли спорт жамиятлари олиб бораётган ишлар, айниқса, эътиборлидир. Бу коллективларда баҳор ке[illegible] Анҳорида спортчиларнинг машғулотлари [illegible]. Суратда: Тошкент Анҳорида спортчиларнинг машғулоти.

М. Нуриддинов фотоси.

ИЖОДКОР СТУДЕНТЛАР

Олий ўқув юртларида студентларнинг техника ижодкорлигига алоҳида аҳамият берилмоқда. Бундай ижобий ҳолни Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтида ҳам кўриш мумкин.

Ҳозир бу даргоҳда студентлар лойиҳа-конструкторлик бюроси ишлаб турибди. Унга кўпгина ижодкор ёшлар аъзодир. Ўтган йилнинг ўзида бу ерда 30 дан ортиқ турли технологик схема, лойиҳа яратилди.

Буларнинг деярли барчаси студентлар конструкторлик бюроларининг энг яхши ишлари республика кўрик-конкурсига таклим этилди. «Ўзбекистон» микроавтобусининг схемасига эса жюри аъзолари айниқса катта қизиқиш уйғотди.

Шунингдек, ижодкор ёшлар ясаган спорт-кросс автомобилини намуналари ҳам намойиш қилинди. [illegible]

Кўрик-конкурс якуни бўйича бу олий ўқув юрти студентлари умумий биринчи ўринни эгалладилар.

А. ВАЛИЕВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Давлат филармонияси.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

19 МАРТ СОАТ 19.00 да

Бердах номидаги Қорақалпоғистон Давлат филармонияси

«АМУ ТЎЛҚИНИ» АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати

Отажон ХУДОЙШУКУРОВ.

Қорақалпоғистон АССР халқ артистлари:

Ўрингул МУРОДОВА, Булат НОДИРБОЕВ.

Ўзбекистон ССРда ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган артист

Амина НАЗАРОВА.

Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Ўринбой БОЛТАБОЕВ, Ҳафиз САЛИМОВ.

ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Отажон ХУДОЙШУКУРОВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 11.00 дан сотилади.

Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрида

ТЕЗ КУНДА ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби ТУРОБ ТЎЛА

НОДИРАБЕГИМ

(Фиғон)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Б. ЙЎЛДОШЕВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофотининг лауреати Г. Р. БРИМ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

3—20 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ ТОМОШАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТНИНГ СОЛИСТЛАРИ:

XI Олимпиада ўйинларининг кумуш медаль совриндори ва жаҳон, Европа биринчиликларининг беш марта кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги спорт мастери

Людмила СМИРНОВА.

XI Олимпиада ўйинлари чемпиони, Жаҳон ва Европа биринчиликларининг тўрт марта чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Алексей УЛАНОВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар:

Лариса ЛИТВИНЕНКО ва Ирина ФИЛИППОВА.

Томошалар соат 19.00 да, шанба ва якшанба кунлари соат 12.00 ва 19.00 да бошланади.

Шанба ва якшанба кунлари спектакль тугашига шаҳар транспортининг ҳамма турлари спорт зали олдига томошабинларни ташиш учун берилади.

Билетлар спорт зали, Свердлов номли концерт зали ва бошқа театрларнинг кассаларида, ҳамда район кассирлари томонидан сотилади.

46-07-52, 46-03-12 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.30 — Серёжа. Бадиий фильм. 11.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.45 — 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Беш йиллик яловбардорлари. 16.10 — Ўқитувчига — музика дарси. 17.15 — Шахмат мактаби. 17.45 — Горнчилар қаердасиз? 18.15 — Уфқ. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 20.00 — Гитарада А. Фраучи чалади. 20.20 — «Антарктика қиссаси» Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Спорт ҳақида қўшиқлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.30 — Мультфильм. 18.30 — В. И. Ленин туғилган кунининг 110 йиллигига. 19.00 — Съезддан-съездгача. [illegible] 19.05 — [illegible] 19.30 — Ахборот. 19.45 — [illegible] 20.30 — Ахборот. 20.50 — Х. Умарова ва Х. Жўраев куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — Алмашлаб экиш — мўл ҳосил гарови. 22.20 — Н. В. Гоголь. «Уйланиш». [illegible] Ўқув кўрсатуви. 21.55 — Ўқитувчи экрани. 22.25 — Орқага йўл йўқ. Кўп серияли телевизион бадиий фильм 1-серия.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.35 — Билим. 20.55 — Физика.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19|III да Кўрмайин босдим тиконни (19.30), 20|III да Ганг дарёсининг қизи (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19|III да Нурхон, 20|III да Олифта.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20|III да Отасининг қизи (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА КАТТА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30).

ДОИМИЙ ИШГА

склад мудири, тарбиячи, физкультура бўйича инструктор, машинистка, препаратор, курьер, автоматик телефон станциясининг координацияланган бўйича алоқа техники, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчи, аккумуляторларни созловчи слесарлар, [illegible] газ пайвандчи, автомонтёр, контролёр, [illegible] КЕРАК.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325730.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325643; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; маданият — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 01865. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1565. 12.